2012. III.
(összevont 16. szám)

PANORÁMA

Kína a világban, a világ Kínában

Partnereket keres Kínában a Budapesti Tavaszi Fesztivál

Vitézy Zsófia, a Budapesti Fesztiválközpont Nonprofit Kft. és a Budapesti Tavaszi Fesztivál ügyvezetője válaszolt a Kínai Nemzetközi Rádió (CRI) kérdéseire.

15. oldal

20121129.indd 1 2013-1-8 14:54:51

Tartalom

Impresszum

Főszerkesztő:
Wang Xuejun

Főszerkesztő-helyettes:
An Xin

Felelős szerkesztő:
Zhang Hui

Laptervező:
Zhang Lixiazi
Feng Yan

Munkatársak:
Liu Jiaqing
Cao Huiqing
Qin Liang
Ma Xiaolu
Zhao Zhengyu

CRI CIBN

Mo Yan, aki humorral enyhíti a fájdalmat 1
Kína egy magyar szemével: magyar kortárs irodalom Kínában..... 3

Kína hadereje 6

„Az újságírónak mindig az igazat kell mondania” 12
Partnereket keres Kínában a Budapesti Tavaszi Fesztivál 15
Tan Dun „Nüshu” című szimfóniájának bemutatója a Sanghaji Nemzetközi Művészeti Fesztiválon 17
Az „Ultimate Broadway” című musical a Sanghaji Nemzetközi Művészeti Fesztiválon 18

A kínai hagyományos orvoslási delegáció ingyen vizsgálta meg a Magyarországon élő kínaiakat 21
Új kínai sztárteák a láthatáron 23
Új írásjegyeket fedeztek fel jóslócsontokon 26
A növekedés és a környezetvédelem között egyensúlyozva 28
Elhunyt külföldiek hazaszállítása 32
Nem könnyű a kínai filmeknek külföldön 35
Nyugodjunk békében 38

Zakatol a luxusvonat 41

Kérjük, küldjön e-mailt a panoramainhu@gmail.com címre, és ingyenesen rendelje meg a magazint.

20121129.indd 2 2013-1-8 14:54:52

Global Wanhua New BorsodChem

A Wanhua a világ leggyorsabban fejlődő vállalata a poliuretán nyersanyagok és a poliuretán alapú termékek előállítása és kereskedelme területén. A BorsodChem akvizíciójával létrejött a világ harmadik legnagyobb izocianát előállítója.

A csoporton belüli szinergiák erősítik a vállalat globális piacon betöltött pozícióit. A Wanhua legjelentősebb kínai gyártóként, meghatározó befolyással bír a világpiacon, míg a BorsodChem – a Wanhua Csoport tagjaként – folyamatosan erősíti kulcspozícióját Európában, egyrészt folyamatosan egyenletes és magas minőségű MDI termékek biztosításával, másrészt a TDI termelésben a régióban betöltött vezető szerepe révén.

WANHUA 万华

Yantai Wanhua Polyurethanes Co., Ltd.

Cím: No. 7 South Xingfu Road, Yantai, Shandong, P.R.China

Telefon: +86 535 3388309

Fax: +86 535 6936310

E-mail: hongkai@ytpu.com ; maying@ytpu.com

Honlap: www.ytpu.com

BorsodChem
Chemistry for generations

BorsodChem Európai Központ

Cím: 3700 Kazincbarcika, Bolyai tér 1.

Telefon: 48 511 211

Fax: 48 511 511

E-mail: bc@borsodchem.eu

Honlap: www.borsodchem-group.com

20121129.indd 3 2013-1-8 14:54:54

Mo Yan,
aki humorral enyhíti a fájdalmat

Szövegei az álmok fantáziájával és gazdagságával hatnak, azonban álmai szüntelenül a valóság körül örvénylenek. Vajon ki ihlette a meg is filmesített „Vörös cirokmező” nőábrázolását? A „Nagy mellek, széles csípők” című regényében miért véli úgy, hogy egy generációnyi értelmiségi lelkivilágát írta meg? Mo Yannel munkatársunk, Qiu Xiaoyu beszélgetett.

– Gyerekként mi volt a kedvenc étele?

– Nem arról van szó, hogy mit szerettem a legjobban, én már annak is örültem, ha ehettem, csakhogy nem volt mit. 1955-ben születtem, így emlékszem a kínai gazdaság 1960 körüli legnehezebb időszakára. Mindenki úgy gondolja, hogy ez így normális, hogy a gyerek megszületése után félig éhes, félig jóllakott, ételt látva pedig vérszemet kap, és farkasként ront rá az ételre. Amikor mi születtünk, akkor még nem tapasztaltuk meg azt a bőséges étellel ellátott életet, mint a mai gyerekek. Mi úgy éreztük, hogy az élet valami olyan dolog, amelynek nem része az evés, és az éhség érzése örökre elkísér.

– Arról nem is beszélve, hogy a gyerek nem köti össze az ételt és a méltóságot…

– Úgy gondolom, hogy a gyerek nem értheti, hogy az embernek kellene, hogy legyen önbecsülése, hogy mindenfajta húsbavágó fájdalmon keresztül meg kell őrizze méltóságát. Ilyen gondolatai csak felnőtté válása után támadnak. Azt hiszem, hogy nemhogy a gyerek, de még a felnőtt sem, ha tízegynéhány napig nem tudott jóllakni és hirtelen finomságokat lát… ez pont olyan, mint amiről a regényemben is szólok, a méltóság kérdése ilyenkor fel sem merül bennük.

– Visszagondolva, az éhezés idejéből mi hagyta Önben a legmélyebb nyomot?

– A legmélyebb benyomás… még ma is gyakran azt álmodom, hogy megint civakodni kell az ételen. Az életemben a legmegalázóbb dolgok közül mind az étellel volt kapcsolatban, a leginkább önbecsülés-romboló dolgok és a leginkább megbánt dolgok is az étellel kapcsolatosak, így persze úgy érzem, hogy a legnagyobb örömök is az étellel kapcsolatosak. Emlékszem, hogy a nyolcvanas évektől kezdve, tényleg, egyszer csak amikor hazamentem – akkor voltam katona – a szüleim nagyon elégedetten mutatták nekem, hogy nézd, milyen sok élelem van itthon. Nemcsak idénre elég, de ha jövőre nem terem semmi, akkor sem kell aggódni. Én is igazán boldog és meglepett voltam, hogy otthon egyszeriben 2-3 év alatt sem elfogyó gabonát sikerült felhalmozni, ezt a fajta boldogságot a városi emberek azt hiszem, nem

20121129.indd 1 2013-1-8 14:54:57

igazán tudják átélni. Visszagondolva, úgy érzem, hogy az emberek számára a legnagyobb kincs az étel, és nem az arany meg a gyémánt. Tehát ez az egész életemre hatással volt.

– Könyveiben gyakran megjelennek a családtagjai, ha nem is valódi alakjukban, mint „apám”, „nagyanyám” vagy „anyám”, azonban ezek a szereplőábrázolások mégis nagyon valóságosnak hatnak.

– Sok olvasó, beleértve néhány nyugati olvasót és kritikust, kérdezte tőlem, hogy a regényeimben miért érezhető egyfajta női felsőbbrendűség, ahol a nők mindent el tudnak viselni, mindent ők hoznak létre, míg a férfiak betegek, gyengék, összetörtek, hogy miért van ez? Azt tudom mondani, hogy ez talán kisgyermekkorom környezetéből ered. Minden alkalommal, amikor nagy probléma merült fel, amikor a családunk életében nagy fordulópont érkezett el, amikor óriási veszéllyel néztünk szembe, a nők – édesanyám és nagyanyám – mindig jobban helytálltak, és erősebbnek bizonyultak a férfiaknál, édesapámnál és nagyapámnál.

A nagyapám kezdetben páratlanul merész volt. Egy nap, amikor a japánok jöttek rekvirálni, minden paraszt a jószágait igyekezett menteni, az öregasszonyok a tyúkokat fogva futottak a mezőre, a cirok közé menekültek. De a nagyapám azt mondta, hogy ő nem fél, nem menekül. Aztán tényleg jöttek a japánok, és az udvaron elkezdték vallatni, hogy merre van a kommunista sereg. Nagyapám honnan is tudhatta volna, egy japán katona meg a bajonettjével kétszer is ráhúzott nagyapám fejére, két tátongó sebet ejtve, tiszta vér lett az arca. A japánok nem is kérdeztek mást, csak elvitték a csirkéket. Ezután ha jöttek a japánok, nagyapám mindenkinél gyorsabban futott.

– Az akkor élt emberek közül nagyon sokan úgy érezték, hogy mindig csak szenvednek, ezért nagyon kíváncsi vagyok arra, hogy azokban az időkben, amikor az élet minden egyes perce szenvedés volt, az emberek milyen jelentőséget tulajdonítottak saját túlélésüknek?

– Még azok között a körülmények között is jöttek a japánok, a behódolt kínai erők – ahogy hívtuk őket, az ördögsegédek vagy sárgazászlósok –, és mindenfajta gerillák is jöttek. Most úgy gondolkodunk, hogy az átlagemberek hogyan is élhettek, biztos nem érdekelte őket, ha meghalnak, de valójában ez nem így volt. Az emberek élni akartak, a terméssel bajlódni, a betakarítással vesződni, a holnap, a jövő év bajaival foglalkozni, a pénz miatt veszekedni… tehát ezt hívják életnek.

– „Az élet és halál fáradtságai”-ban sok vicc olvasható. Elgondolkodtatja az olvasót, hogy micsoda kegyetlen világ volt, milyen nehéz és keserű élet, mégis milyen sokat viccelődtek. A környezetében élők is sokat bolondoztak?

– Ez a fajta humor az emberek egyfajta életmódja volt, saját életük elviselhetőbbé tételére, a rájuk nehezedő nyomás enyhítésére és saját maguk megvigasztalására. Tehát én úgy gondolom, hogy a különösen nehéz időkben kialakulhat egyfajta humorérzék, akár fekete vagy abszurd humor is.

Ezt akkoriban fura- vagy medvebeszédnek hívtuk. Például amikor a termelőbrigád vezetője kihajtott minket árkot ásni, a csontig hatoló téli szélben lapátot ragadva, vékony ruhánkban vacogva szokás szerint viccelődtünk, félig beszélve, félig énekelve.

– Ki volt a legjobb a furabeszédben, talán Ön?

– Elég sok furabeszédet tudtam, mert apám sosem viccelődött. Ő nagyon komoly, tisztességes ember volt, de mi a srácokkal kisebb hírnévre tettünk szert. Apám előtt még fingani sem mertem, az unokatestvéreim is látták, hogy apám mennyire komoly, evés közben nem is szólt senki egy szót sem.

– Felnőttként is tart az édesapjától?

– Már nem, de évtizedekbe telt, mire megszoktam. Amikor a feleségemmel eszem, akkor öt perc alatt lerendezzük az egészet. A lányom szereti, ha a család körülüli az asztalt, tölt egy pohár bort, mint az általa kedvelt filmekben, evés közben beszélgetünk, elegánsan étkezünk. Nekem meg honnan lenne ilyen eleganciám… bekapok néhány falatot, és már megyek is. Édesapám a mai napig így eszik, az asztalra még ki sem rakták az összes ételt, ő

20121129.indd 2 2013-1-8 14:54:58

már a száját törli, és megy is. Tehát visszatérve a humorra, úgy érzem, hogy akkoriban tényleg arra támaszkodtunk, hogy magunkban úgy érezhessük, az élet nagyon szórakoztató.

– Minden regényírónak lehet irodalmi önábrázolása, a „Nagy mellek, széles csípők” című könyv borítóján pedig egy erre utaló mondat is áll: „Talán nincs ideje elolvasni minden könyvét, de ha szeretné megérteni Mo Yant, akkor ezt a kötetet mindenképpen olvassa el”.

– Valóban, a „Nagy mellek, széles csípők”-ben lévő Shangguan Arany Fiú egyik legroszszabb tulajdonsága a gyengeség, és őt tényleg magamról formáltam. Azt hiszem, hogy Kínában az egész generációmra jellemző ez a lelki gyengeség. A wuhani egyetemről Deng Xiaomang egy könyvében írt kritikát a „Nagy mellek, széles csípők”-ről. Azt írta, hogy a kortárs kínai értelmiségiek lelke mélyén mindenkiben ott van egy kis Shangguan Arany Fiú. Ez nagyon meghatott engem.

– Mikor figyelt föl erre?

– Már mielőtt elkezdtem írni a „Nagy mellek, széles csípők”-et felfigyeltem erre a kérdésre, ha nem így lett volna, nem is írom meg a könyvet. A nyolcvanas évek után lassan megerősödött bennem az az érzés, hogy egy férfi számára a gyávaság nagyon szégyenteljes érzés. Gyengeségünkben nem tudunk kitartani sem az igazság, sem magunk mellett, ez pedig valóban nagyon félelmetes.

– Van mód a gyengeség legyőzésére?

– Erre gyakran rámutatnak, mások is, én is, de a döntő pillanatban mégis mindenki meghátrál. Azt hiszem, hogy ennek a gyávaságnak van előnyös oldala is, úgyhogy nem érdemes piszkálni a dolgot. Amikor nagy megaláztatás, sértés ér, gyávaság nélkül előkerülnek a kardok; de a gyávaság meghátrálásra késztet, azaz biztonságban tart.

Ezt a regényeimben írtam meg, mint például a „Vörös cirokmező”-ben szereplő nagymama, vagy Yu Zhanao alakjában és a hozzá hasonló bátor és tettre kész férfiakban. Lehet, hogy saját hiányosságaim miatt van ez, mert arról írok, ami hiányzik, arról álmodom, aki bennem nincs meg.

Megérezni és felismerni saját magunk gyávaságát óriási gyengeség, tehát sok regényemben megjelennek olyan szereplők, akik ki merik fejezni saját belső érzéseiket, fel merik vállalni önmagukat.

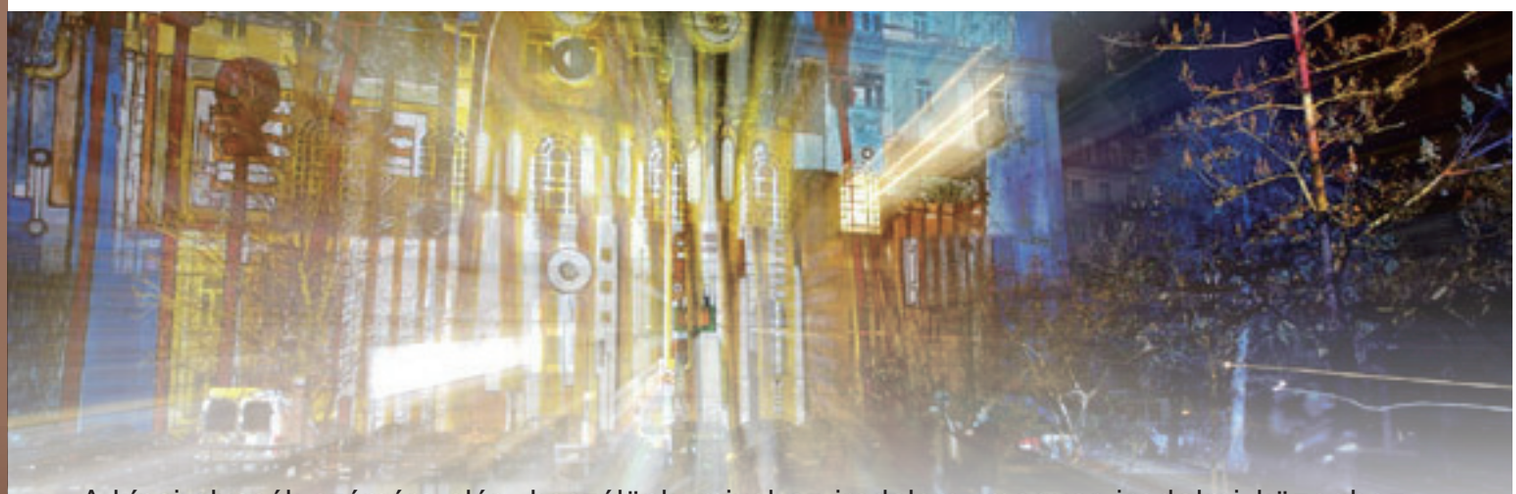
Mo Yan a Kínai Írószövetség hetedik elnökségének tagja. 1955-ben született a Shandong tartománybeli Gaomiben, itt járt általános iskolába is. A kulturális forradalom alatt tanulmányai szüneteltetésére kényszerült, és több évig mezőgazdasági munkát végzett. 1976-ban csatlakozott a Kínai Népi Felszabadító Hadsereghez, ahol többek között rajvezetőként, könyvtárosként, oktatóként és titkárként szolgált. 1981-ben kezdődött írói karrierje. 1986-ban végzett a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg Művészeti Főiskolájában irodalom szakon. 1991-ben végzett a Pekingi Tanárképző Egyetem Lu Xun Irodalmi Intézetének kreatív írás szakán, ahol irodalomelméletből szerzett diplomát. 1997-ben távozott a hadsereg kötelékéből.

Híresebb regényei többek között a „Vörös cirokmező”, a „Nagy mellek, széles csípők”, a „Negyvenegy ágyú” , a „Szantálfa büntetés” , valamint „Az élet és halál fáradságai”. Mo Yant 2012-ben irodalmi Nobel-díjjal jutalmazták hallucinatorikus realista stílusáért, amelyben a népmeséket, a történelmet és a kortárs valóságot egyesíti.

20121129.indd 3 2013-1-8 14:55:00

Kortárs magyar irodalom Kínában

A kínai olvasók számára elérhetők a legnevesebb kortárs magyar írók művei. A kortárs magyar irodalom kínai ismertségéről Ning Ken íróval és Yu Zemin író-műfordítóval beszélgettünk.

Ning Ken kínai író, a „Shi Yue” (Október) irodalmi folyóirat főszerkesztő-helyettese szerint az irodalom a mai kínai társadalomban nem játszik fontos szerepet, ezért a külföldi irodalomnak, például a kelet-európai irodalomnak, ezen belül a magyar irodalomnak sincsen nagy hatása a kínaiakra.

„Kertész Imre az irodalmi Nobel-díj odaítélése után lett ismertebb, de mások már nem olyan ismertek. Szerintem a jövőben biztosan több olvasó lesz. De ezenkívül nem az a fontos, hogy hány olvasóról beszélünk, mivel az irodalom nem valami olyasmi, ami jobb lesz, ha több rajongója van. Az ember a maga örömére keresi az új ismereteket, vagy azért adja tovább a tanultakat, mivel azok hasonlítanak az ő gondolkodásához” – véli Ning Ken.

Ning Ken elmondta, ő a magyar kortárs írók nagy részét műfordító barátján, Yu Zeminen keresztül ismeri. Megemlítette, hogy kedveli Bartis Attila „A nyugalom” című regényét. (A marosvásárhelyi író 2001-ben megjelent regényéből film is készült azonos, színdarab pedig „Anyám, Kleopátra” címmel.)

Yu Zemin 1991 óta él Magyarországon, orvosként dolgozott Szegeden, majd munkahelye megszűnése után megtanult magyarul, és csatlakozott a magyar irodalmi közeghez. Kínaiul és magyarul is alkot. 2005-ben Kínában megkapta a fiatal íróknak járó „XXI. század csillaga” nevű irodalmi díjat.

„Tíz évvel ezelőtt kezdtem el fordítani, csak a tanulás miatt” – mondja Yu Zemin, akinek első Kínában megjelent fordítása Kertész Imre „Sorstalanság” című regénye volt. A műfordító révén azóta Esterházy Péter, Dalos György, Bartis Attila és Dragomán György művei jelentek meg kínaiul, most Márai Sándortól fordít. „Csak 2000 táján kezdtem fordítani, és a fordítások nyomán sok magyar íróval személyesen megismerkedtem. Például Kertész Imre, Esterházy Péter, Dalos György, velük személyesen is találkoztunk” – meséli Yu Zemin.

A fordító szerint a kínai olvasók

20121129.indd 4 2013-1-8 14:55:00

nyitottak a magyar kortárs írók művei iránt, de ezek soha nem lesznek divatkönyvek Kínában. Ha Yu Zemin előadást tart egy magyar regényről, igyekszik a két nép történelmének közös vonásaira helyezni a hangsúlyt.

„Az előadások során én legtöbbször igyekszem bemutatni az író életét, az ország múltját és a hidegháborús hátteret. Így segítem őket, hogy jobban értsék a műveket. A két ország nem egymás szomszédja, de mégis sok hasonló vonás van a múltjukban."

A kortárs kínai irodalom fordításaival lemaradtak a magyar kiadók. Októberben egy kínai író kapta az irodalmi Nobel-díjat, ez sokat lendíthet a kortárs kínai irodalom nemzetközi és magyarországi ismertségén.

Ning Ken kínai író, a „Shi Yue" (Október) irodalmi folyóirat főszerkesztő-helyettese szerint a kínai irodalom azért nem olyan ismert a világban, mivel korábban Kína szegény ország volt. Az elmúlt években a kínai gazdaság gyors fejlődésének köszönhetően Kína egyre fontosabb szerepet kap a világ színpadán, egyre fontosabb szerepet játszik a nemzetközi társadalomban, emiatt egyre több ember érdeklődik a kínai irodalom iránt is. Ning Ken szerint az utóbbi években indult meg ez a változás.

A reform és nyitás után eltelt harminc év alatt Ning Ken szerint a kínai irodalom nagyon gyorsan fejlődött, ugyanúgy, mint a hatvanas és hetvenes években a latin-amerikai irodalom. Az író úgy véli, csak a reform és nyitás hozott létre szabad környezetet az íróknak, egy rabságban élő szív pedig nem tud jót alkotni, olyat, ami gazdag képzelőerő eredménye.

Mo Yan Nobel-díjának kihirdetése után a magyar sajtóban megjelent cikkekből érezhető volt, mennyire nem ismerik Magyarországon a kortárs kínai irodalmat. Az 1991 óta Magyarországon élő, tíz éve műfordítóként dolgozó Yu Zemin úgy látja, ezen Mo Yan díja változtathat.

„Ez egy nagyon jó és pozitív dolog a kortárs kínai irodalom számára, de ha továbbmegyek, be kell valljuk, hogy a nyugatiaknak előítéleteik vannak a politikai nézeteik miatt. Bár a politika nagy befolyással van az irodalmi életre Kínában, de mégsem szabad e kettőt egybemosni. Én nagyon remélem, hogy Mo Yan díja miatt most jobban fognak figyelni a kortárs kínai irodalomra" – mondta.

Yu Zemin egy 2002-es interjújában elmondta, hogy akkor már húsz éve nem jelent meg kínai irodalmi mű fordítása Magyarországon. A most készült interjú során azt mondta, erre az a magyarázat, hogy a hidegháború idején a két ország közötti viszony majdnem teljesen megszakadt. Petőfi azért maradhatott a kínai irodalmi kánonban, mert a múlt század legnagyobb írója, Lu Xun (Lu Hszün) nagyra becsülte őt.

A magyarul azóta megjelent kortárs kínai művek közül a műfordító Yu Hua „Testvérek" című művét ajánlja a magyar olvasók figyelmébe. A regény 2010-ben jelent meg a Magvetőnél.

20121129.indd 5 2013-1-8 14:55:00

KÍNA HADEREJE

Liang Guanglie, a kínai Államtanács tagja, védelmi miniszter szeptember 18-án kijelentette, hogy Kína hadi kiadása a tavalyihoz képest idén nőtt, és elérte a 100 milliárd amerikai dollárt.

„Tavaly 610 milliárd jüan volt a honvédelmi költségvetésünk, amely idén hozzávetőleg 100 milliárd amerikai dollárra emelkedett” – mondta Liang Guanglie.

Liang Guanglie a kínai hadsereg központjában találkozott a Kínába látogató Leon Panetta amerikai védelmi miniszterrel. A megbeszélésüket követő sajtótájékoztatón említette a fenti adatokat egy újságírói kérdésre válaszolva. Liang Guanglie közölte, hogy Kína hadereje fejlődött, de annak színvonala az ország gazdasági építkezésének megfelelő volt, és elmaradt Kína gazdasági növekedésének sebességétől.

Na már most, arról, hogy milyen is Kína hadereje, a különböző fegyvernemek bemutatásán keresztül kaphatunk képet.

1. Haditengerészet

2012. augusztus 10-én az amerikai kongresszus kiadta „A kínai haditengerészet modernizációja és annak hatása az amerikai haditengerészet ütőképességére” című tanulmányát, amelyben részletesen leírják a kínai haditengerészet fejlődésének körülményeit, eredményeit és a fennálló problémákat.

A tanulmányban kiemelik, hogy a kínai haditengerészet modernizációs reformját az 1990-es években kezdték meg. Az elemző véleménye szerint a kínai haditengerészet modernizációjának rövid távú célja a kezdeményezőképesség növelése a

20121129.indd 6 2013-1-8 14:55:02

környező térségekben. Ennek jegyében Kína szeretné növelni behatolás elleni fellépésének hatékonyságát. Szükség van annak megakadályozására, hogy az amerikai hadsereg beleártsa magát a Tajvani-szorossal összefüggő ügyekbe, vagy az amerikai haditengerészet

és légierő késleltetésén keresztül le kell gyűrni az Egyesült Államok beavatkozását. A kínai haderő és azon belül is a haditengerészet modernizációjának vannak más céljai is. Például a szuverenitás fenntartása a Dél- és Kelet-kínai-tengeren, Kína befolyásának növelése a világban, a hatalom gyakorlása a 200 tengeri mérföldön belüli kizárólagos gazdasági övezetben (EEZ), a tenger feletti kínai repülési útvonalak biztosítása, a külföldön élő kínaiak védelme és evakuálása, az Egyesült Államok csendes-óceáni befolyásának semlegesítése, valamint Kína elsőségének megalapozása a világ erőrangsorában.

Anyahajó

Kína első, „Liaoning” nevű anyahajóját szeptember 25-én állították szolgálatba. A kínai anyahajó kínai gyártmányú harcászati informatikai vezérlőrendszert használ, kínai gyártmányú többfázisú radart szereltek rá, amely teljesítményét tekintve nem marad el az amerikaiak Aegis rakétavédelmi rendszer radarjától. Legfőbb fegyverei közé tartozik az AK–1030-as rövid hatótávolságú elhárító ágyú, valamint az FL–3000N légvédelmi rakéta. Az anyahajó 46 darab J–15-ös repülőgép, 4 darab felderítő repülőgép, 6 vagy 18 darab K–28–PL helikopter és két K–28–PS helikopter befogadására alkalmas, 302,4 m hosszú, 74 m széles, merülése 10,4 m, magassága 66 m, vízkiszorítása 65 000 t, végsebessége 32 csomó, személyzetének létszáma pedig 2 500 fő. Szeptember elsején a 16-os számot festették fel az anyahajóra, amely a jövőben a haditengerészet hajózási akadémiájának kísérleti hajója lesz.

Partraszálló járművek

A kínai haditengerészet összesen 80 partraszálló járművel rendelkezik, köztük a jelenleg is fejlesztés alatt álló 071 típusszámúakkal, amelyek nagymé-

20121129.indd 7 2013-1-8 14:55:03

retű hajójavító műhellyel vannak ellátva.
A gyárból idén szeptember 3-án kikerült a hajójavító műhellyel rendelkező „Changbaishan” nevű partra szálló hajó a kínai haditengerészet harmadik 071 típusszámú hajója, és a legnagyobb kínai hadihajók között szerepel. Hosszúsága 210 m, szélessége 28 m, merülése 7 m, végsebessége 22 csomó, utazótávolsága 6 000 tengeri mérföld, személyzete 120 fős, vízkiszorítása 25 000 t. Harc idején 20 darab, összesen 800 katonát szállító járművet, valamint két nagyobb vagy négy kisebb

légpárnás hajót tud befogadni. Fedélzetén két Z–8/AS–321 helikopter tud le- és felszállni, egyenként 30 fős személyzettel. Legfőbb fegyverei között szerepel egy AK–176 hajóágyú, négy AK–630 légelhárító ágyú, négy 726-os típusszámú többfunkciós rakétavető és négy gépágyú.

Rombolók

Az amerikai Strategypage portálon 2012 szeptemberében közöltek cikket az Aegis rendszerre hasonlító kínai romboló fejlesztéséről (Chinese Aegis Destroyer Evolves), amely bemutatja a kínai 052 típusszámú romboló funkcióit és építésének körülményeit. A cikkben rámutattak, hogy ez a hajó rendkívül hasonlít a húsz éve szolgálatba állított 8 300 tonnás amerikai Arleigh Burke osztályú rombolóra.
Kiemelték, hogy a közelmúltban a kínai hivatalos és nem hivatalos médiában a kínai hajógyárak két hajóról közöltek fényképet. Ezek nyilvánvalóan a fejlesztés alatt álló 052 osztályba tartoznak. Ezek közül hamarosan vízre bocsátanak egy 052D osztályú hajót, amely ránézésre megtévesztésig hasonlít az amerikai Arleigh Burke osztályra.
Az elmúlt 10 évben két 052B osztályú és két 052C osztályú hajót állítottak szolgálatba, és legalább két 052D osztályú van építés alatt. A

052D osztályú hajó vízkiszorítása 7 000 tonna, és felszerelése tartalmaz egy 64 elemes amerikai melegindítású (hot launch) függőleges rakétaindító rendszert (VLS), amelyet légelhárításhoz és irányított hajórakéta ellen is be lehet vetni. Van még rajta egy 130 milliméteres hajóágyú, hat torpedóindító cső, két 30 milliméteres rövid lőtávolságú rakétaelhárító ágyú, valamint egy helikopter.
Az előbb említett 052A-val együtt Kína az elmúlt 10

20121129.indd 8 2013-1-8 14:55:04

évben háromféle 052 osztályú rombolóval gazdagodott, ami nagymértékben növelte a kínai rombolók tervezési színvonalát. Kína rombolóinak harci ereje már eléri a 20 évvel ezelőtt üzembe állított 8 300 tonnás Arleigh Burke osztályú amerikai rombolóét.

Fennálló problémák

Egy amerikai sajtójelentés szerint a kínai haditengerészet számára a legfontosabb és legsürgetőbb, hogy minél több hajót küldjön a nyílt tengerre gyakorlatozni. „Az utóbbi évszázadokban a modern hadihajók harcképessége fejlesztésének egyetlen módja, hogy az ellenfélnél többet kell gyakorlatozni a tengeren.” Az Egyesült Államok szemében a kínai haditengerészet hajóinak tengeri gyakorlatozása, különösen a nyílt tengeri hadgyakorlatok erőssége szigorúan elégtelen. Az amerikai haditengerészet hírszerzési irodájának becslése szerint az 1980-90-es évekig a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg haditengerészetének hajói többnyire csupán a tengerpart közelében gyakorlatoztak. Az Amerikai Kutatók Szövetségének honlapján közölt jelentés szerint 2005-ben a kínai tengeralattjárók nyílt tengeri őrjáratainak száma nulla volt, 2008-ra pedig 12-re emelkedett, ami azt jelenti, hogy az 50 kínai

tengeralattjáró mindegyike négy és fél évente kerül sorra. Az amerikai tengeralattjárók évente legalább egyszer járőröznek. A Strategypage portál egy korábbi cikke szerint a kínai 092 osztályú, „Tél” nevű atom-tengeralattjáró üzembe helyezése óta még egyszer sem jutott el a nyílt tengerre.

A jelentés még kitér arra, hogy a kínai haditengerészetnek 74 rombolója és őrnaszádja van, és a tervek szerint 4-5 éven belül minden kínai hadihajó nyílt tengeri gyakorlaton fog keresztül menni Szomáliában. A jelentés szerint a szomáliai kísérőhajók a hadihajóknál még fontosabbak a kínai haditengerészet személyzetének kiképzésében.

Emellett a jelentés szerint a tengeralattjáró-elhárító és tengeriakna-elhárító képesség gyengesége a kínai haditengerészet másik nagy hiányossága. „Tekintettel a környező országok atom- és egyéb tengeralattjáróira, a tengeralattjáró-elhárító képesség fejlesztése még inkább elsőbbséget kellene hogy élvezzen Kína számára.”

„A tengeri aknák elleni képesség elégtelensége a kínai haditengerészet egy másik súlyos kérdése.” A jelentés szerint a kínai haditengerészet nagysze-

20121129.indd 9 2013-1-8 14:55:05

rű felszereltséggel képes nagy területen tengeri aknákat elszórni, amivel lezárhatja más országok tengerpartját vagy megvédheti magát a tenger felől behatolókkal szemben, de nincs elég ereje hatástalanítani az ellenség által elhelyezett tengeri aknákat. A szerző szerint sok ország haditengerészetében hiányzik a tengeri akna felderítésének képessége, de a külkereskedelmi nagyhatalom Kína számára szomorú következményekkel járna, ha néhány száz tengeri akna miatt le kellene zárni egy tengeri hajózási útvonalat.

2. Légierő

Az amerikai „Wired” magazin internetes kiadásában megjelent cikk szerint 21 hónappal azután, hogy Kína nyilvánosan bemutatta első, J–20-as típusjelű lopakodó vadászrepülőgépét, a kínai internetezők közössége az interneten egy újabb, J–31-es lopakodó vadászgépről érhetett el kiszivárgott információkat.

Erről a vadászgépről a hét végén kezdtek képeket feltölteni az internetre, éppen amikor az amerikai védelmi miniszter Kínában tett hivatalos látogatást. A cikk szerint a kínai kormány szánt szándékkal szivárogtatta ki a képeket, hogy kérkedjen saját katonai fejlesztésével.

A cikk kiemeli, hogy Kína jelenleg egyszerre két vagy több lopakodó vadászgépet fejleszt, de nehéz meghatározni ezek üzembe állításának idejét. Az 1980-as években az Egyesült Államok legalább négy típusú lopakodót fejlesztett, de csak alig kétszáz darabot állított elő belőlük. Ezeknek a gyártási költsége rendkívül magas volt.

A hétvégén kiszivárgott, külsejében a J–20-ashoz hasonlító J–31-es dupla hajtóművel, dupla farokszárnnyal és nagy trapézszárnnyal rendelkezik.

Jelenleg még nem világos, hogy Peking a J–20-as és J–31-es versenyében egyet fog-e választani; mindkettő tömegtermelése kivitelezhető. Elképzelhető, hogy mindkettőn szigorú repülési teszteket hajtanak végre. Egy szakértő szerint Kína csak egy lopakodó vadászgép fejlesztésének költségét tudja felvállalni, ezért arra kényszerülhet, hogy kiválasszon közülük egyet. Azonban a fenti elemzés csupán következtetés. A kínai lopakodóval kapcsolatban mindig több lesz a kérdés, mint a válasz.

Ugyanakkor a cikk komoly

20121129.indd 10 2013-1-8 14:55:07

kétségeket vet fel a két új kínai vadászgép lopakodási képességével kapcsolatban. Habár a két repülőgép hasonlít az F–22-re, annak rejtőzési képessége nem csupán formájára támaszkodik. Különleges, radarsugarakat elnyelő anyagú váza, fejlett hőelnyelő rendszere, „csendes” elektronikus berendezései, valamint megnövelt sebessége és magas repülési képessége együttesen az F–22-est egyedülálló elhárító és védelmi képességgel ruházza fel. Hogy Kína képes lesz-e elsajátítani ezeket a technológiákat, vagy jelenleg tervezi-e ezt, nehéz megmondani.

3. Második Tüzérségi Hadtest

A Kínai Népi Felszabadító Hadsereg fejlett technológiájú egységeként a Népi Felszabadító Hadsereg Második Tüzérségi Hadteste 1966. július elsején alakult meg. Föld-föld stratégiai nukleáris rakétaegységből, harcászati taktikai hagyományos rakétaegységből és a vonatkozó védelmi egységből áll. Az utóbbi tíz évben a Második Tüzérségi Hadtest teljesen átalakult a hagyományos és a nukleáris rakétaegységek terén is, teljes egészében szilárd üzemanyagot használnak. A rakétaegységek rugalmasságának fokozódása óriási mértékben javította az elhárítási műholdas felderítés képességét.

A kínai stratégiai rakétaegységek között egyaránt van rövid, közép- és hosszú távú, valamint interkontinentális hatótávolságú.

Közülük az „Egyes típusú hagyományos rakétaegység” 19 éve működik, és összesen 100-nál több alkalommal lőttek fel rakétákat, amelyek közül mindegyik célt ért.

20121129.indd 11 2013-1-8 14:55:08

Az áruszállítás és a kereskedelem gyors fejlődése hozzájárul az életszínvonal emeléséhez

A kínai kereskedelmi miniszterhelyettes, Jiang Zengwei szeptember 13-án Pekingben elmondta, hogy a kereskedelem és az áruszállítás Kína gazdaságának alapvető és vezető iparágaivá váltak, amelyek képességei folyamatosan növekednek és a népjólét egyik legfőbb eszközeivé váltak.

Az aznap az Államtanács Információs Irodája által rendezett sajtótájékoztatón Jiang Zengwei rámutatott, hogy a kínai áruforgalom 2002 óta folyamatosan emelkedik, erőteljesen hozzájárulva a kínai gazdaság rohamos növekedéséhez és strukturális átalakulásához, ugyanakkor a kereskedelem és az áruszállítás fontos adóbevételi forrássá és munkahelyteremtő tényezővé vált.

„2011-ben az áruszállítás és kereskedelem az ország GDP-jének 15,8%-át adta, míg a költségvetés adóbevételeihez 19,2%-kal járult hozzá, egyúttal 105 millió embernek adott munkát.”

Jiang Zengwei elmondta, hogy az elmúlt tíz évben a kínai kereskedelem és áruszállítás képességei figyelemre méltó módon növekedtek. 2002-ben a kiskereskedelmi forgalom 4,8 billió, míg 2011-ben már 18,4 billió jüan volt, a világon a második legnagyobb. A szektor kiterjedése folyamatosan szélesedik, erőteljesen hozzájárulva a kínai gazdaság rohamos növekedéséhez és strukturális átalakulásához. Különösen a belső fogyasztói kereslet vált Kína gazdasági növekedésének fontos motorjává. Mai, pénzügyi válsággal szembesülő világunk jelentette környezetben, Kína gazdasága számára a stabil és aránylag gyors növekedés rendkívül fontossá vált. 2011 végére a fogyasztási hányad elérte a GDP 51,6%-át.

Továbbá, a kereskedelem és áruszállítás egyre gyorsabban fejlődik, folyamatosan bővül a piac, egyre gazdagodik a termékkínálat, a lakossági fogyasztás is egyre gyorsabban nő. A kínai háztartásokban ma már nagyon elterjedtek az alapvető, ugyanakkor magas

20121129.indd 12 2013-1-8 14:55:08

minőségű fogyasztói termékek. A fogyasztói termékek piaca folyamatosan bővül, a tömegek életszínvonalának fontos garanciáját adva.
„Már felállításra került az országos gabona, gyapot, olaj, hús, cukor, és egyéb fontos termékek tartalékolási mechanizmusa. Ez központi és helyi, kettős felelősségi rendszert felállítva biztosítja a piaci kínálatot, az egyenletes árakat stb., ezek terén is pozitív hatást gyakorolva."

A kínai gazdaság három motorjának egyikeként a fogyasztás növelése központi kérdéssé vált, a kereskedelem és áruszállítás pedig nagy szerepet játszik a fogyasztás növelésében. A kereskedelmi miniszter asszisztense, Fang Aiqing úgy véli, hogy a kereskedelemnek és áruszállításnak nagyon nagy hatása lehet a fogyasztás növelésére, hiszen általuk realizálható és befolyásolható a fogyasztás, alakítható a kereslet, akár a látens keresletet is valóssá lehet tenni, tehát lehetséges általuk a fogyasztás növelése. Ennek elérése érdekében a Kereskedelmi Minisztérium azon dolgozik,

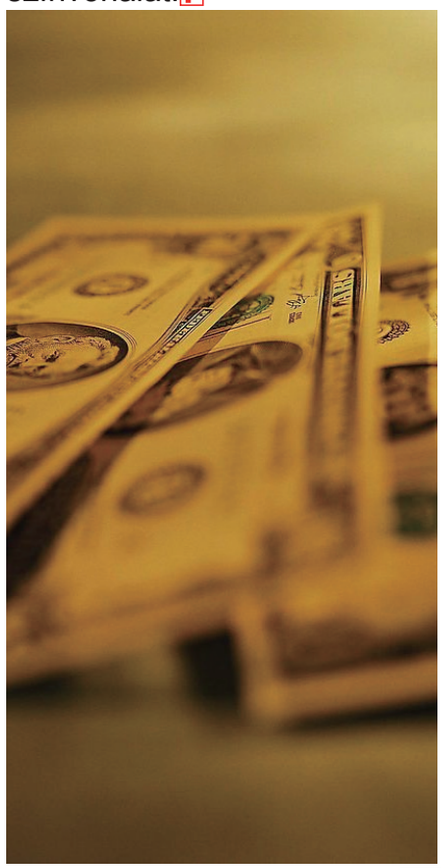

hogy felgyorsítsa az áruforgalmi rendszer kiépítését, a vidéki és városi közösségek kényelme érdekében pedig különböző intézkedéseket hozott. A vidéki területeken megvalósult programban már 600 ezer üzletet hoztak létre, lefedve a vidéki területek 75%-át. A vidéki fogyasztás kényelmének növelése rendkívül pozitív hatással van a fogyasztás növelésére. A városi lakóövezetekben meg kell erősíteni a közértek és a kis szupermarketek helyzetét, standardizálni kell a zöldségpiacok átalakulását, és arra kell törekedni, hogy gyalog 15 perc alatt mindenhol el lehessen érni a legközelebbi boltot. Fang Aiqing úgy gondolja, hogy a kényelem ilyen irányú növelése jelentős haszonnal jár.
Ma a logisztikai hálózat napról napra tökéletesedik Kínában. Gyorsított ütemben folyik a városi és vidéki közlekedés egyesítése, a mezőgazdasági termékek városokba irányuló közlekedési csatornái fokozatosan erősödnek. A fejlett közlekedési hálózat egyrészt emeli a vidéki népesség bevételeit, másrészt stabilizálja a mezőgazdasági termékek árait, és biztosítja az ország népességének élelmiszerellátását. Ezzel kapcsolatban a kereskedelmi miniszter asszisztense, Fang Aiqing rámutatott, hogy a mezőgazdasági termékek piaca makroszinten stabil, annak ellenére, hogy mindig akad néhány termék, amelynek ára fluktuál. A Kereskedelmi Minisztérium minden erejével arra törekszik, hogy koordinálja az illetékes minisztériumokat, hogy csökkentsék az adókat, és javítsák a közlekedést, valamint a monitorozó és szabályzó rendszert, ezzel stabilizálva a mezőgazdasági termékek piacát.
„A Kereskedelmi Minisztériumnak egy sor eszköz áll rendelkezésére a beszerzési nehézségek leküzdésére. Ez felöleli a piaci információáramlás javítását, az ellátási láncok támogatását, a régiók közötti egyensúlytalanságok megszűntetését, készletek felszabadítását, importot stb. Az értékesítési nehézségek ellen is vannak eszközeink, mint a mezőgazdasági termelők, valamint a fogyasztók, feldolgozók és tárolók közötti kapcsolatok, vagy éppen az

20121129.indd 13 2013-1-8 14:55:09

export erősítése stb.”
A Kereskedelmi Minisztérium munkatársa elismerte, hogy a kínai mezőgazdasági termékek forgalmának költségei folyamatosan emelkednek. Jelenleg a munkaerő, a víz- és villanydíj, a táp, a műtrágya által jelentett költségek mind emelkednek, és a nagybani piacon is léteznek indokolatlan díjak. Ezenkívül néhány nagy szupermarket és áruház csomagolva kéri a zöldségeket. A külföldi mezőgazdasági termékek forgalmának költsége általában 5-6, maximum 7%, ezzel szemben a kínai mezőgazdasági termékek forgalomba kerülésének költsége általában a fogyasztói ár 20-25%-a, és ennek legfőbb oka a termékek standardizálása, a csomagolás alacsony minősége, és a szállítás közben megsérült áruk magas aránya, ezeket a költségeket pedig mind a fogyasztóra terhelik. A kérdésre gyökeres megoldást kell találni, erőteljesen fejleszteni kell a mezőgazdaság intenzitását, növelni a termelést, ezzel egy időben előre kell lépni a standardizálás terén is. Ezekkel a lépésekkel egyszerre lehet orvosolni a költségek és az élelmiszerek biztonságának kérdését.
A Kereskedelmi Minisztérium munkatársa elmondta: teljes vállszélességgel támogatják a mezőgazdasági termékek forgalmi rendszerének kiépítését, a termelők és az értékesítők közötti kapcsolat erősítése által, segítve az autonóm nagyüzemi mezőgazdasági üzletvezetési rendszer termelésstandardizálását, a nagyméretű kiskereskedelmi láncok tőkéjét megfelelően irányítva stabil termelési bázist hozva létre, egy lépéssel előre lépve a költségek csökkentésében és az árak leverésében.
Az elmúlt néhány évben a háztartási szolgáltatások terjedése trendnek számít a világ szolgáltatóiparának jelenlegi szakaszában. A háztartási alkalmazottak iránt jelentkező túlkereslet aktuális kérdése rámutatott, hogy a háztartási szolgáltatás milyen óriási foglalkoztatási potenciállal rendelkezik. Jiang Zengwei úgy véli, hogy a háztartási alkalmazottak alkalmazásának és az iparág fejlesztésének legnagyobb kérdése a társadalombiztosítás problémaköre. Tehát a háztartási szolgáltatások iparának fejlesztéséhez a kormányzatnak erősítenie kell a kontrollt a munkaerő és az iparág felett, és terjesztenie kell az üzletláncok modelljét.
„Az otthoni, az idős- és a gyerekgondozást a háztartási alkalmazottak piacának legfontosabbjává kell tenni. E tekintetben erősíteni kell a tervezést, ugyanakkor be kell vezetni a társadalombiztosítási és munkapolitikánk tartalmát, hathatósan emelni kell a háztartási szolgáltatások színvonalát. Ez a munka nagyon sürgető, és természetesen igényli a Polgárügyi Minisztérium és az Egészségügyi Minisztérium közreműködését.”
Az áruforgalmi és kereskedelmi szektor számos eredményt ért el a piaci kínálat területén, azonban az informatikai fejlesztésekben, az infrastrukturális lemaradásban, valamint a magas költségek és az alacsony hatékonyság és más kérdések területén továbbra is fennállnak nehézségek. Ezekre a kérdésekre a jövőben még nagyobb figyelmet szentel a Kereskedelmi Minisztérium, ezzel is szavatolva és javítva az emberek életszínvonalát.

20121129.indd 14 2013-1-8 14:55:09

Partnereket keres Kínában a Budapesti Tavaszi Fesztivál

A művészeti fesztiválok eredetileg Európában jelentek meg a 18. században. Kínába csak sokkal később jutottak el a hasonló rendezvények, azonban kormányzati segítséggel hamar meghonosodtak itt is, az óriási piac és a gazdag művészeti formák pedig évről évre egyre több külföldi előadót vonzanak Kínába. Különösen mostanában, a pénzügyi válság okozta nehézségek miatt fordul sok művész Kína felé, hogy előadását itt mutassa be, vagy együttműködő partnert találjon.

Nemrég a kínai Kulturális Minisztérium szervezésében a kelet-európai és kelet-közép-európai országos nemzetközi fesztiválok szervezői jöttek Kínába egy körútra, amely Sanghajból Suzhou városon és Guizhou tartományon át vezetett Pekingbe, a fővárosba. A kéthetes körút során 12 kelet-európai és kelet-közép-európai ország 17 híres nemzetközi fesztiváljának igazgatója érkezett Kínába, hogy mélyebben megismerkedjen a kínai kultúrával és művészettel, és mélyreható együttműködést keressen Kínában.

A 32 évnyi, sikerekben gazdag múltra visszatekintő Budapesti Tavaszi Fesztivál komolyzenei fesztiválként indult, és később folyamatosan több műfaj is megjelent a fesztivál kínálatában. Minden tavasszal sok külföldi turistát vonz Magyarországra ez a fontos esemény. Vitézy Zsófia, a Budapesti Fesztiválközpont Nonprofit Kft. és a Budapesti Tavaszi Fesztivál ügyvezetője válaszolt a Kínai Nemzetközi Rádió (CRI) kérdéseire.

– A Budapesti Tavaszi Fesztiválnak milyen kapcsolatai voltak eddig Kínával?

– Eddig szórványos kapcsolataink voltak Kínával, egy-egy előadót és szólistát hívott meg a Budapesti Tavaszi Fesztivál Kínából, ha az éppen turnén volt Európában, hiszen a költségek akkor voltak a leghatékonyabban kifizethetők. Azonban nagyobb előadásra eddig még nem került sor a költségek miatt.

– Jelenlegi kínai útján mi volt Önre a legnagyobb hatással?

– Főként a kulturális sokszínűség, ami lenyűgöző Kínában. Sok helyre mehettünk, ahol különböző tradicionális, klasszikus és nemzetiségi előadásokat lehetett meghallgatni. Még át kell gondolni, és értékelni kell, amit láttunk, mert nagyon sok minden volt. És természetesen tudni kell azt is, hogy a kínai állam hogyan járul hozzá egy esetleges turné megszervezéséhez. Ez abszolút anyagi kérdés. Nagyon jó lenne meghívni kínai együtteseket Magyarországra, és a legeslegjobb az lenne, hogyha tudnánk szervezni egy kínai különelőadást a fesztiválon, amikor sok kínai művész mutatkozhatna be a budapesti és a magyar közönségnek, mert talán így közelebb hozható a kínai kultúra.

– Milyen szerepet kíván vállalni a kínai művészet magyarországi, illetve a magyar művészet kínai megjelenésében?

– Az én cégem nagyon nagy szerepet nem tud vállalni. Kezdeményezhetjük azt, hogy

20121129.indd 15 2013-1-8 14:55:09

egy pár kínai művész vagy előadás eljöhessen Magyarországra. Amennyiben ez támogatásra talál a két ország kormányánál, akkor nagyobb szabású rendezvényeket is létrehozhatunk. Egyébként maga az utaztatás, mondjuk egy opera esetében vagy egy táncprodukció esetében, nagyon költséges.

– Milyen segítséget vár a kínai partnerektől?

– Többféle segítséget. Egyrészt segítséget abban, hogy a rengeteg művészeti alkotás, együttes és csoport közül melyik a legjobb, mert a Budapesti Tavaszi Fesztivál a legjobbakat hívja meg. Az ilyen segítség nagyon fontos számunkra. Másrészt, hogyha a kormányok vagy a minisztériumok közötti megállapodás esetleg megszületik, és egy kulturális csereprogramot tudunk létrehozni, akkor ennek a cserének a megszervezése is nagyon fontos lenne, és a magyar művészetet is be tudnánk mutatni Kínában. És ennek meg kell találni a helyét. Rengeteg fesztivál van Kínában, tehát valamelyikre biztos el tudnának jönni a magyar művészek is. Azt is várjuk, hogy a kínai kultúra promóciójába a kínai kormány is fektessen be.

– Idén július 4-én és 5-én a Magyar Állami Operaházban mutatták be a „Vörös Szikla" című pekingi operát a Pekingi Nemzetközi Nagyszínház előadásában. Milyen véleménye alakult ki erről a magyar közönségnek?

– Szerintem a magyar közönség nagyon sok mindenre nyitott. A pekingiopera-előadás Budapesten sikert aratott, de Bécsben már nem volt annyira sikeres. A magyar közönség sokkal nyitottabb a keleti kultúrák felé, mint a többi nyugati ország. Valamiféle rokonszerv nyilván van a magyarokban Ázsia felé. Azt gondolom, hogy megfelelő ismeretterjesztéssel, tehát megfelelő magyarázattal és a megfelelő környezetbe való helyezéssel minden bemutatható Budapesten. Szerintem a kunqu operát nem az operaházban kellene előadni, hiszen csak 2-3 előadó van, és kis színpad kell hozzá. Tehát mindennek meg kell találni a megfelelő helyét. Nyilván el kell magyarázni azt, hogy mit is lát a néző. Kínában mindenki tudja, de Nyugaton ehhez nem szoktunk hozzá. De nagyon érdekes a kortárs zeneszerzés is, ami a tradicionális zenére épülő kortárs klasszikus zenét hozza létre. Tehát vannak nagyon izgalmas és érdekes dolgok. A nemzetiségi előadásokból is van néhány, ami Magyarországon érdekes lehet.

– Egy nagy nemzetközi fesztiválon sok nehézséggel néz szembe a szervező. Ön szerint mi a legnehezebb és a legfontosabb lépés egy nemzetközi fesztivál megrendezésében?

– A legnehezebb kérdés most, amikor a gazdasági válság van, a források előteremtése; mindig ez a legnehezebb kérdés. Valamennyi forrás persze rendelkezésre áll, de ehhez mindig kell keresni partnereket, és ezért is fontos, hogy most itt vagyunk, hiszen a legtöbb külföldi résztvevő úgy vesz részt a fesztiválon, hogy az a kulturális intézet, ahova tartozik vagy a kulturális minisztérium finanszírozza az utazását. Persze attól függ, hogy milyen anyagi helyzetben van az adott ország, és mennyire kíván részt venni a programban. Tehát ha az utazást vagy a díjat tudja finanszírozni a küldő állam, az számunkra nagyon nagy segítség lenne.

20121129.indd 16 2013-1-8 14:55:10

Tan Dun

„Nüshu” című szimfóniájának bemutatója a Sanghaji Nemzetközi Művészeti Fesztiválon

20121129.indd 17 2013-1-8 14:55:13

Az „Ultimate Broadway” című musical a Sanghaji Nemzetközi Művészeti Fesztiválon

20121129.indd 18 2013-1-8 14:55:15

20121129.indd 19 2013-1-8 14:55:16

Ultimate Broadway Sanghajban

A Shanghai Culture Square Theatre-t tavaly megnyitó „Ultimate Broadway” című musical új 2012-es változatát sajtótájékoztató keretében mutatták be nagy érdeklődés közepette.

Október végén az „Ultimate Broadway” musicalt tíz egymást követő napon láthatta a közönség, és ez volt a Sanghaji Nemzetközi Művészeti Fesztivál záróprogramja. Az utolsó előadás fináléját követően hatalmas tapsvihar tört ki, és a közönség nem akarta elengedni ráadás nélkül az énekeseket.

A szünetben rádiónk munkatársa a színpad mögött beszélgetett a musical rendezőjével és főszereplőjével.

A darab abban különbözik leginkább a klasszikus musicalektől, hogy ez a Broadway legnagyobb slágereit gyűjti össze, és többek között olyan dalok hangzanak el, mint a „Mamma Mia!”, a „Macskák”, a „Rent”, valamint a legutóbb bemutatott „Maldita”.

A musical összeállításáról Paul Warwick Griffin a következőket mondta.

„Tavaly, amikor a Shanghai Culture Square Theatre munkatársaival az előadást terveztük, arra gondoltunk, hogy a kulturális központ kiválóan megfelelne musicalek színpadra állításához. A legmodernebb berendezésekkel szerelték fel az operaházat, és a világon csak itt működik színpadi szökőkút. Egy olyan musicalre gondoltunk, amely modern stílusú, és a színpadi technikát is maximálisan ki tudja használni. Így született az „Ultimate Broadway”. A közönség klasszikus musicalslágereket hallhat a legkülönbözőbb stílusban. Természetesen ez eltér a musicalek hagyományos formájától, de a szórakozásra vágyók számára kiváló bevezetés a musicalek világába.”

A fesztiválra némileg átdolgozták az eredeti darabot, új dalokkal és tánckoreográfiával frissítették a tavaly előadott musicalt.

A rendező korábban többek között a „Macskák”-ban is játszott. A darabot a Broadwayn 1982. október 7-én mutatták be a Winter Garden Theatre-ben. 1997. június 19-én a „Macskák” a leghosszabb ideig műsoron lévő musical lett a Broadwayn, 6138 előadásával. A teljes New York-i rekord 7485 előadás volt, ezt csak „Az operaház fantomja” múlta felül 2006. január 9-én. A „Macskák”-at utoljára 2000. szeptember 10-én játszották a Broadwayn. A darab leghíresebb száma az „Éjfél” (Memory), amelyet Trevor Nunn írt T. S. Eliot „Rhapsody on a Windy Night” című verséből.

Kerry Ellis, a négy főszereplő egyike, aki a „Wicked” című musicalben tűnt fel, és most Sanghajban is a „Wicked” legnépszerűbb dalát adta elő.

„Sohasem dolgoztam még olyan jó hangtechnikával, mint amilyen itt van. Az angol és kínai kétnyelvű szinkrontolmácsolás is érdekes újdonság. A közönség kicsit visszafogottabb, mint Londonban, de talán még időre van szükségük ahhoz, hogy megkedveljék ezt a műfajt.”

A másik három főszereplő is a West End és a Broadway sztárja, akik ismertebb színészek a tavalyi előadás szereplőinél. A darab modern felfogása sok fiatalnak imponált.

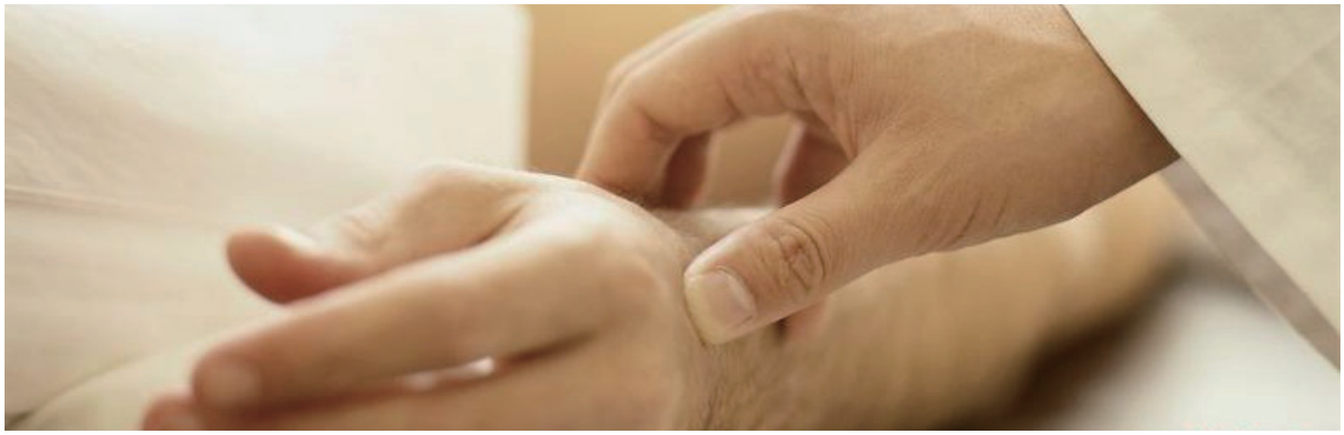
A Sanghaji Könnyűzenei Zenekar (Shanghai Light Music Orchestra), valamint a Little Star gyerekkórus is szerepet kapott az átdolgozott idei előadásban. A gyerekkórus a „Maldita” című dalban működött közre.

Paul Warwick Griffin nagyon fontosnak tartja a kínai művészeti csoportokkal folytatott közös munkát.

„Nagy kihívást jelent a helyi művészekkel való együttműködés. Biztos vagyok benne, hogy a darabban közreműködő sanghaji zenenövendékek számára fontos szakmai élményt jelent a közös munka. Az előadás összeállítása során az egyetemisták nagy lehetőséget kaptak azzal, hogy a világ legkiválóbb művészeivel dolgozhattak együtt. Az „Ultimate Broadway” nemcsak üzleti vállalkozás, hanem kulturális csere Kínával, és hozzájárul a sanghaji, sőt a kínai kultúra előmozdításához, és jó alkalom a musical műfajának népszerűsítéséhez Kínában.”

20121129.indd 20 2013-1-8 14:55:16

Kínai orvosok vizsgálták meg a Magyarországon élő kínaiakat

A Zhongxin hírügynökség október 29-i jelentése szerint a kínai Államtanács tengerentúlon élő kínaiak ügyeivel foglalkozó irodájának szervezésében kínai hagyományos orvoslási delegáció érkezett Magyarországra, hogy Budapesten ingyen megvizsgálja az ott élő kínaiakat.

Két napig rendeltek ingyen a kínai orvoslás mesterei, délelőtt tíz és délután négy óra között. A tízórai kezdés ellenére már kilenc órától gyülekeztek az emberek az ideiglenes rendelő kapujánál. A betegek érkezési sorrendben sorszámot kaptak, így mindenki tudhatta, hogy körülbelül mikor kerül sorra, a betegek akár otthonukban is várakozhattak.

A delegáció orvosai alaposan felmérték az érdeklődők egészségügyi állapotát, lelkiismeretesen végezték a különböző vizsgálatokat, és hagyományos kínai gyógy-

20121129.indd 21 2013-1-8 14:55:17

szereket írtak fel. Szükség esetén akupunktúrás kezelést is végeztek.

Az ingyenes rendelést a Magyarországon Élő Kínai Nők Szövetsége és a „Xindao” kínai nyelvészeti hírlap önkéntesei szervezték, akik úgy tájékoztattak, hogy közel ötszáz Magyarországon élő kínai vette igénybe az ingyenes szolgáltatást.

A helyi kínaiak és a kínaiak szövetsége nagyra méltatta az ingyenes rendezvényt. Lin Shengqin, a Magyarországon Élő Kínai Nők Szövetségének elnöke melegen üdvözölte a kínai hagyományos orvoslási delegációt. Elmondta, hogy „a delegáció a hazaiak köszöntését és jókívánságait hozta Magyarországra, ami azt jelenti, hogy a kínai kormány és az illetékes hatóságok nagyon fontosnak tartják a tengerentúlon élő kínaiakat. A Magyarországon élő kínaiak nevében is köszönöm a delegáció tagjainak fáradságos munkáját.”

Chen Huarui, a Magyarországon Élő Fujianiek Szövetségének elnöke szintén üdvözölte a kínai hagyományos orvoslási delegációt. Elmondta, hogy „a két nap során a delegáció szakértői nagyon sokat fáradoztak, amit a fujianiek nevében őszintén köszönök. Ugyanakkor jókívánságainkat is küldöm, további jó munkát és boldog életet kívánunk nekik!”

A delegáció tagjai főleg Fujian tartományból érkeztek. Wu Mingxia, Zheng Yizhen, Yan Xiaohua és Zheng Xingyu a kínai hagyományos orvoslás gyógyítói. Min Huijun, a fujiani tengerentúli kínaiakkal kapcsolatot tartó szövetség alelnöke vezetette az orvosi delegációt. Zhuang Yuanyuan, a kínai Államtanács tengerentúlon élő kínaiak ügyeivel foglalkozó irodájának munkatársa a delegáció helyettes vezetője, aki elmondta, hogy már négy alkalommal vett részt hasonló orvoslási delegációk munkájában. Elmondása szerint Magyarországon szerezte legjobb élményeit, hiszen nagyon pozitív fogadtatásban részesültek, az orvoslási rendelés is nagyon sikeres volt.

20121129.indd 22 2013-1-8 14:55:17

ÚJ KÍNAI SZTÁRTEÁK A LÁTHATÁRON

A tea jó ideje szerves része a mindennapi életnek Kínában. Zöld tea, fekete tea, virágtea, sárga tea. A teák különfélesége legalább annyira lenyűgöző, mint a felszolgálás módja. De az ország két újonnan felfedezett sztárteája legalább annyira különbözik színében és ízének mélységében, mint a készítés módjában.

A fehér tea, amely nagyon kíméletes eljárással készül, és a kétszer fermentált sötét tea, vagy egyszerűen sötét tea a közelmúltig szinte alig voltak ismertek Kínában. És most úgy tűnik, eljött az ő idejük...

Régóta ismerik, de nem sokan

A sötét tea évszázadok óta nélkülözhetetlen része a mongol tejes teának, a Tibeti Autonóm Területen pedig központi helyet foglal el. A tibetiek vajas teaként fogyasztják. A nomád életet élő tibeti ember akár napi negyven csészével is megiszik belőle. A sötét tea durva, öreg tealevelekből készül, amelyek a hosszú fermentációs időszak alatt sötétbarna színre sötétednek.

A kínai sötét tea nem összekeverendő a nyugaton népszerű fekete teával, amelyet viszont Kínában vörös teának neveznek. Kínában leginkább a tömbbé préselt pu-erh teát hívják sötét teának vagy fekete teának.

A sötét teával ellentétben a többnyire Fujian tartományban termelt fehér tea levelét és a tearügyet napon szárítják. A növény fehér pihéje jellegzetes eleme a tealevélnek. Teljesen mindegy, hogy a szárítás idején felhős az időjárás, vagy esik az eső. A helyiek szétterítik az udvaron a friss leveleket, és miután megszáradtak, befőttes üvegekbe zárják. Így veszik elejét a további oxidációnak. A fehér tea ennek köszönheti lágy ízét.

A fehér és a sötét teának is nagy múltja van Kínában, de kezdetben csak távoli, isten háta mögötti helyeken állt nagy becsben.

Itt van például a sötét tea. Úgy tartják, hogy a

20121129.indd 23 2013-1-8 14:55:18

Tang-dinasztia (618-907) idején, amikor Wencheng hercegnő feleségül ment a tibeti Yarlung-dinasztia királyához, Songtsen Gampóhoz, jelent meg a tea a régióban, és a helyiek gyorsan megkedvelték az új italt. Szecsuan volt a legközelebbi tartomány, innen szerezték be a teát. A szállítást megkönnyítendő, a szecsuaniak kikísérletezték, hogyan lehet a teát kemény téglává préselni. A hosszú út során a teatömbök tovább öregedtek, és az időjárás következtében átnedvesedtek, ami újabb fermentációt indított el.

A fehér teát elsőként 200 évvel ezelőtt említik a Fujian tartománybeli Fuding városban. Azóta több fujiani megye és más kínai vidékek is elkezdtek foglalkozni ezzel a stílussal. A sötét teával ellentétben a fehér teát kizárólag Fujian tartományban fogyasztották, és egészen mostanáig a helyiek titka volt.

Gyógyhatások

A kínaiak egyre inkább kezdik felfedezni a kimondottan egészséges

ételeket, így ezek a sötét és könnyed italok is egyre nagyobb figyelmet kapnak.

„Tavaly megduplázódott az ára ezeknek a teáknak, mivel az embereknek meggyőződésük, hogy a fehér és a sötét tea jó ízű és egészséges” – állítja Shi, aki a Hunan Tucui Zhuang Tea vállalat marketingosztályának menedzsere.

A Tan Xiu által a Ming-dinasztia (1368-1644) idején írt „Di Lu Man Lu” című könyvben az olvasható, hogy „csak a sötét tea segíthet az elfogyasztott nyers hús megemésztésében, és kizárólag ez alkalmas a csupasz árpa által okozott láz csökkentésére”.

A modern tudomány szerint a hosszú fermentációs időszakot követően a sötét tea egy poliszacharidot termel, amely segít a glikogénmetabolizmus beállításában, zsír- és vérnyomáscsökkentő hatása van, és így megelőzheti, sőt meg is gyógyíthatja a kardiovaszkuláris betegségeket és a 2-es típusú diabéteszt, a civilizált világ két legsúlyosabb beteg-

20121129.indd 24 2013-1-8 14:55:19

ségét. De hatásos a rák megelőzésében és a gyulladások csökkentésében.
„Az ősi időkben a középső területeken élő kínaiak körében szinte ismeretlenek voltak ezek a betegségek. A könnyű étrend mellett nem sokat törődtek a sötét tea jótékony hatásával” – mesélte Xing Guanghui, a Hunan Tucui Zhuang Tea vállalat teaszakértője. „De a távoli vidékeken élők a friss zöldség hiánya miatt sok húst fogyasztottak, így szükségük volt valamire, ami ellensúlyozhatja a nehéz zsírokat. Napjainkban a legtöbb kínai túl sok

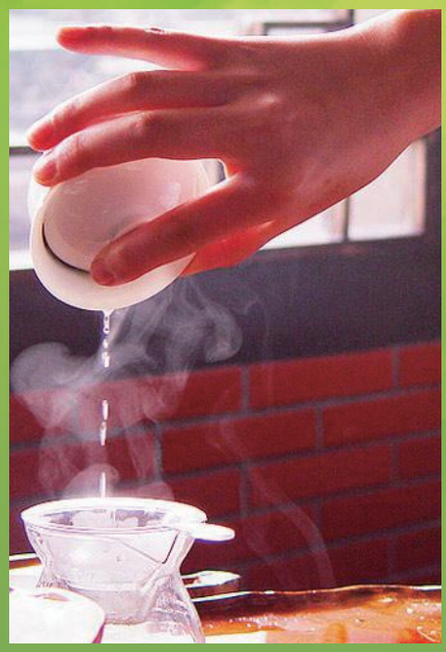
zsírt és olajat visz be az ételekkel, és sokuk szenved ezzel összefüggésbe hozható betegségekben. Ezért tartott olyan sokáig, hogy felismerjük a sötét tea csodáját.”
A fehér tea is jó hatással van az egészségre. „Csökkenti a lázat, gyulladáscsökkentő hatással bír, képes megakadályozni néhány kórokozó baktérium fejlődését. Különösen a nők körében kedvelt ez az ital, mivel a teák közül ebben található a legkevesebb szabadgyök, és így segíthet az öregedés jeleinek késleltetésében” – mondta Xing. Az sem

mellékes, hogy a fehér tea a vörös borral együtt is fogyasztható, hiszen az ízük jól kiegészíti egymást, és a fehér tea képes enyhíteni a bor által okozott belső hőt.

A teaföldtől az asztalig

Mindkét teafajta egészséges, de a fehér és a sötét teát másként kell elkészíteni, ha a legjobbat szeretnénk kihozni belőlük. Az ércesebb sötét tea felszolgálásához a csésze alakú

pohár a legalkalmasabb. Használjunk ásvány- vagy kútvizet, amelynek hőmérséklete legyen forráspontón, és bátran hagyjuk hosszú időn át ázni a tealeveleket.
„A sötét tea nagyon erős” – mondta Xing.
A fehér tea ezzel ellentétben nagyon kellemes ízű, és jobban illik hozzá az üvegpohár. A fehér tea jótékony hatásának megőrzése érdekében a víz hőmérséklete ne haladja meg a 70 fokot, és ne hagyjuk sokáig a tealeveleken.
„Nem sokkal az után, hogy leöntöttük a tealeveleket, már fogyaszthatjuk is, hogy tiszta és világos teát kapjunk” – tette hozzá Xing.

20121129.indd 25 2013-1-8 14:55:20

ÚJ ÍRÁSJEGYEKET FEDEZTEK FEL JÓSLÓCSONTOKON

Kínai régészek az északkelet-kínai Liaoning tartomány Lüshun városának egyik múzeumában őrzött jóslócsontokon hat új, pontosabban eddig még nem ismert kínai írásjegyet fedeztek fel. Az archeológusok eredményének méltó értékeléséhez tudni kell, hogy a jóslócsontokra, állati lapockacsontra, illetve teknősbékapáncélokra karcolt kínai írásjegyek (kínai nevén jiaguwen) a kínai ókor történetének meghatározó jelentőségű régészeti leletei, a kínai írás első emlékei, és mint ilyenek, a világ kultúrájának felbecsülhetetlen értékű kincsei.

Song Zhenhao, a Kínai Társadalomtudományi Akadémia kutatója annak a tudóscsoportnak a vezetője, amely a lehető legalaposabban megvizsgálja a múzeumban őrzött jóslócsontok feliratait. Song Zhenhao elmondása szerint a mostani felfedezés a jóslócsontok tanulmányozásának 110 éves történetében is rendkívül nagy jelentőségű eseménynek számít. Amióta a Kínai Társadalomtudományi Akadémia 1980-ban megjelentette A jóslócsontfeliratok gyűjteménye című kötetét, azóta, vagyis már 32 éve nem fedeztek fel újabb, eddig még nem ismert kínai írásjegyet.

A teknősbéka hasi páncéljára és állati csontokra, leggyakrabban lapockacsontokra karcolt feliratok számítanak a kínai írott nyelv eredeti írásjegyeinek.

Song Zhenhao elmondta, hogy a hat új kínai írásjegyet a Lüshun Városi Múzeumban őrzött 1700 darabból álló kollekcióban találták. Ma már ez az egyetlen olyan ismert gyűjtemény, amelyet még nem tanulmányozott át jóslócsontok feliratával foglalkozó neves szakértő.

A Lüshun Városi Múzeum gyűjteményének feldolgozása alig néhány hete lett kiemelten kezelt, államilag finanszírozott feladat, és Song Zhenhao a project vezető szakértője.

Song elmesélte azt is, hogyan találtak rá a hat korábban ismeretlen kínai karakterre. Tudóscsoportjuk levonatot készített a szóban forgó 1700 jóslócsontról, le is fotózták őket, és végül ezek feldolgozá-

20121129.indd 26 2013-1-8 14:55:21

sa során fedezték fel a hat kínai írásjegyet.

A jeles tudós arról is beszámolt, hogy az 1700 darab jóslócsont előzetes áttanulmányozása során világossá vált, hogy a csontokra karcolt feliratok mezőgazdasággal, vallással, időjárással és háborúkkal kapcsolatos feljegyzéseket tartalmaznak, és 3000 évvel ezelőtt, a Shang-dinasztia idején készültek. Wang Ruo, a Lüshun Városi Múzeum igazgatóhelyettese a Xinhua hírügynökségnek elmondta, hogy a szakértők úgy vélik, az eddig még nem ismert hat írásjegy főnév, amelyek bizonyos helyekre vagy személyekre utalnak.

„A szakértők jelenleg is dolgoznak az írásjegyek pontos értelmezésén” – mondta Wang Ruo, a Lüshun Városi Múzeum igazgatóhelyettese.

A múzeum csontfeliratai közül az egyik 150 írásjegyet tartalmaz, márpedig ilyen hosszú, összefüggő szöveg meglehetősen ritka a csontfeliratok között, mondta Song Zhenhao, aki egyébként bízik abban, hogy tudóscsoportjuk a gyűjtemény alapos átvizsgálása után további korábban ismeretlen kínai írásjegyeket is felfedezhet.

A világ jóslócsontfeliratokkal foglalkozó szakértői az eddig átvizsgált 130 ezer darab jóslócsontról 4000 kínai írásjegyet jegyeztek fel, amelyeknek azonban csak körülbelül a felét sikerült értelmezni, mondta Song Zhenhao.

A kínai írás számít a világon a leghosszabb idő óta folyamatosan használt írásrendszernek. A kínai írás logografikus, az írásjegyek a jelentésre és a kiejtésre utaló információt is tartalmazhatnak.

A tudóscsoport kutatási terve szerint a csontokat a rajtuk levő feliratok ideje, illetve témája alapján osztályozzák, majd pedig 2014-re publikálják is a felfedezéseiket.

Song Zhenhao témavezető arról is beszélt, hogy a jóslócsontfeliratok megfejtése nagyban hozzájárul a második kínai dinasztia, a Shang-dinasztia (i. e. 1600 – i. e. 1046) történetének tanulmányozásához.

A jóslócsontfeliratokat 1899-ben fedezte fel Wang Yirong pekingi antikvárius és írástudó, de akkor már évek óta találtak ilyen csontokat a parasztok a földművelés során a Henan tartományi Anyang városnál. Wang vette észre, hogy a teknősbékapáncélon és állati csontokon írásra hasonlító jelek vannak.

Anyangnál 1928-ban fedezték fel a Yin-romokat, ahonnan becslések szerint eddig 160 ezer darab jóslócsont került elő. 2006-ban a lelőhely felkerült a világörökségek listájára. Az is bebizonyosodott, hogy itt volt a Shang-dinasztia uralkodói székhelye.

20121129.indd 27 2013-1-8 14:55:22

A növekedés és a környezetvédelem között egyensúlyozva

Kína egykori „az ember meghódítja a természetet” szlogenje ellenségként állította be az embert és a természetet. Azonban az elmúlt néhány évtized fejlődése során Kína fokozatosan felismerte, hogy a természeti és társadalmi törvényeket érdemes tiszteletben tartani, mert csak így valósítható meg az ember és a természet békés egymás mellett élése és a fenntartható fejlődés. A következőkben két munkatársunk, Li Shanshan és Lü Yang segítségével vizsgáljuk meg, hogy Kína miként próbál egyensúlyt teremteni a gazdasági fejlődés és a környezetvédelem között.

Az elmúlt évtizedekben Kína gyors iparosodásával katasztrofális méreteket öltött a környezetszennyezés. Az 1994-ben a Huai-folyón történt különösen nagy szennyezés 70 kilométernyi szakaszt érintett, a gazdasági kár pedig meghaladta a több száz millió jüant. Xie Zhenhuát, az Országos Környezetvédelmi Hivatal akkori igazgatóját még mindig szomorúsággal töltik el az akkor történtek.

„Nagyon megrázó volt. Az akkori országos vezető, Song Jian elvtárs is ellátogatott a helyszínre. Azt mondta, hogy minden erőnkkel rendbe kell tennünk a Huai-folyó igazgatását. Ezért az Államtanács nagy figyelmet fordított arra, hogy rendbe rakják a Huai-folyót, valamint a három folyót és tavat.”

A Xie Zhenhua által említett három folyó és tó nagy népsűrűségű területek körzetében találhatók: ezek a Huai-, Hai- és Liao-folyók, valamint a Tai-, Chao- és Dianchi-tavak.

A Huai-folyót ért nagyarányú szennyezés után készítették el Kína első,

20121129.indd 28 2013-1-8 14:55:22

folyók vízgyűjtőterületére vonatkozó szabályozását „A Huai-folyó vízgyűjtőterületének védelméről szóló ideiglenes szabályozás” címmel, amely a folyó vízgyűjtőterületén 3876 cserző, vegyipari, papírgyártó és 12 egyéb típusú kisüzemet záratott be. Azonban a folyó megtisztítása során sokkal több probléma vetődött fel, mint amire korábban számítottak. Azok a környezeti problémák, amelyek a fejlett országok iparosodása során az elmúlt kétszáz évben egyenletesen jelentkeztek, azok Kínában koncentráltan jelennek meg. Ezek a problémák ráadásul összefüggenek egymással, ami csak még bonyolultabbá teszi a kérdést. Kína

környezeti sebei lassan és nehezen fognak behegedni, az odáig vezető út pedig nehéz és döcögős lesz.

2006-ban, a hatodik környezetvédelmi plenáris ülésen Wen Jiabao kínai miniszterelnök elmondta, hogy a 15. ötéves terv alatt, azaz 2001 és 2005 között Kína minden gazdasági mutatóban túlteljesített, de a környezetvédelem terén semmilyen siker sem született. A két legfontosabb környezetvédelmi mutató a kén-dioxid-kibocsátás és a kémiai oxigénigény. 2005-ben 27%-kal nagyobb volt a kén-dioxid-kibocsátás a 2000-es adathoz képest, a kémiai oxigénigény pedig csupán 2%-kal csökkent, azaz nem sikerült elérni a 10%-os célt. A környezetrombolás és a környezetszennyezés óriási gazdasági károkat okozott, súlyosan fenyegeti az emberek életvitelét és egészségét, és újra nagy éberségre készteti a kínai embereket.

Az Államtanács 2007-ben adta ki „Az energiatakarékosság és kibocsátáscsökkentés együttes programja” című anyagot, amelynek értelmében a központi kormányzat minden évben megvizsgálja, hogy az egyes tartományok mennyiben tettek eleget a kibocsátást illető kötelezettségeiknek, a vizsgálat eredményét pedig a központi kormányzat közzéteszi. Az Állami Fejlesztési és Reformbizottság elnökhelyettesi pozícióját 2006 végén elfoglaló Xie Zhenhua szerint a program végrehajtásának első lépése az elavult termelési kapacitások leépítése.

„Ez a program 45 pontból áll, és azt hivatott megállapítani, hogy milyen területen, melyik szektorban mennyit lehet megtakarítani az energiafogyasztásban, hogy mely szektorokban kell megoldani a kibocsátás csökkentését. Ez egy egészen átfogó program, amely egyúttal megalapozza az elavult termelési kapacitások leépítését is. Ebben az öt évben összesen 70 millió kilowatt kisméretű szénerőművi kapacitást számoltunk fel. Ez Nagy-Britannia teljes szénerőművi kapacitásának felel meg.”

Ami a szénre támaszkodó áramtermelést illeti, az kétségtelenül óriási, folytatódó krízis. A szén ára egyre feljebb kúszik, míg a pénzügyi válság következtében az energetikai szektor hibát hibára halmoz. Kína elektromos iparában egyik szereplő a másik után gondolkodik az átalakításról. A Guodian Csoport, Kína egyik legnagyobb áramtermelőjének vezérigazgatója, Zhu Yongpeng a megoldásra váró problémákról beszélt.

„Egyrészt, a saját túlélésünk miatt is fel kell nőnünk a kihívásokhoz. Másrészt, országunk szénkészletei 60 évnyi áramtermelést tesznek lehetővé. Emiatt az elektromos iparnak fel kell hagynia készleteink gyors ütemű felélésével.

20121129.indd 29 2013-1-8 14:55:22

Harmadrészt pedig ott van a környezetvédelem. Az egész világ figyel a légszennyezés kérdésére, a szén-dioxid-kibocsátás mintegy felééért pedig az áramtermelés felel. Az elektromos energia szektorának szabályozása az ország környezetvédelmi törekvéseinek felét fedi le."

A Guodian Csoporthoz tartozó, a jiangsui Zhenjiang városban lévő Jianbi Erőmű korábban tíz egymás utáni évben is a legnagyobb kapacitású kínai szénerőmű volt, azonban mára mindegyik kiskapacitású egysége bezárt, csupán 6 darab 330 MW-os egység üzemel, továbbá most zajlik egy nagyobb kapacitású, kisebb szénigényű, ezáltal kisebb károsanyag-kibocsátású gigawattos egység építése. Az ország teljes elektromos ipara ehhez hasonló „zöld" átalakuláson megy keresztül, figyelemre méltó eredménnyel. Eközben az öt legnagyobb áramtermelő csoport (a Huaneng, a Datang, a Huadian, a Guodian és a Kínai Elektromos Befektetési Csoport) a tervezettnél egy évvel korábban teljesítette a rájuk vonatkozó kibocsátáscsökkentési kötelezettségeket.

Az égbe meredő fáklyák sokáig a modern ipart jelképezték. A gyártás során keletkező melléktermék gázok kérdését nagyon egyszerűen oldották meg: egyszerűen kiengedték őket az atmoszférába, ahol meggyújtották azt. Azonban ez a tűz nemcsak nagy pazarlás, hanem a környezet számára is később jelentkező pusztítást hoz.

A Jiangsu tartománybeli Nanjingban a környezetvédelmi technológiákkal foglalkozó Sunpower Csoport kifejlesztett egy vízzel záró rendszert. A víz segítségével tartják fogva az égésterméket, amelyet aztán egy tartályban gyűjtenek. Itt történik meg az égéstermék szétválasztása, az éghető anyagokat pedig kén- és nitrogénmentesítő, valamint egyéb környezetvédelmi berendezéseken vezetik keresztül, így végül ismét üzemanyagként használhatók. Ezzel a módszerrel nemcsak az égéstermékek problémáját enyhítik, hanem egyenesen kincset érővé teszik a korábban hulladékként kezelt égéstermékeket. A nanjingi Yangzi Petrolkémia 90 millió jüant fordított egy vízzel záró rendszer telepítésére, amely üzemének 6 „gáztúlfolyó" fáklyáját foglalja magába a 7 közül. Ma egyedül ez a rendszer 264 millió jüan hasznot hoz évente a Yangzi Petrolkémia számára.

Erről a zöld innovációról szólva Guo Hongxin, a Sunpower csoport elnöke így beszélt.

„Technológiai kutatásainkat és innovációinkat széleskörűen elismerik. Például a hasznot hajtó környezetvédelmi megoldásainkat, a magas hatékonyságú hőtovábbító megoldásainkat és az energiatakarékos, víztakarékos megoldásainkat. [Az ügyfeleink] azt látják, hogy ugyanannyi ráfordítással energiát lehet megspórolni, és növelni lehet a hatékonyságot. Az ez irányú technikai innovációinknak hála, vállalatunk 2008 óta minden évben 20%-ot meghaladó iramban növekszik. A pénzügyi válság kitörésének évében 49%-kal növekedtünk. Mindez az innovációnak és a technológiai átalakulásnak köszönhető."

Kína a gazdasági fejlődés kizárólagos hangsúlyozásától eljutott a gazdasági növekedés és a környezetvédelem egyidejű hangsúlyozásáig. Kína saját elhatározásából építi az ember és a természet harmonikus útját. A 11. ötéves terv időszakában (azaz 2006 és 2010 között) a kínai energiatakarékosság és károsanyag-kibocsátáscsökkentés figyelemre méltó eredményeket produkált. Míg ebben az időszakban az ország gazdasága átlagosan évi 11,2%-kal nőtt, addig az energiafogyasztás csupán 6,6%-kal. A 12. ötéves terv alatt, azaz 2011 és 2015 között Kína 2300 milliárd jüant fog energiataka-

20121129.indd 30 2013-1-8 14:55:22

rékos és a károsanyag-kibocsátást csökkentő programokba fektetni.

Xie Zhenhua szerint mindez azt jelzi, hogy új „tavasz” köszöntött a kínai energiatakarékosság és környezetvédelem fejlődésére.

„Ezek a mutatók formálják a 12. ötéves terv időszakát. Rendkívül nagy az energiatakarékossági és környezetvédelmi piacunk, a potenciál hatalmas. Megfelelő és támogató gazdasági politikát alakítunk ki, hogy vezessük és támogassuk az energiatakarékossági és környezetvédelmi ipar fejlődését.”

2011 végén, a hetedik országos környezetvédelmi plenáris ülésen minden tartományi szintű kormányzat, valamint 8 központi nagyvállalat együttesen írták alá a 12. ötéves terv károsanyag-kibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségeit, ami együttesen 5561 projektet ölel fel.

Augusztus 27-én a 11. Országos Népi Gyűlés Állandó Bizottságának 28. ülésén kezdődött meg a környezetvédelmi törvény módosító javaslatának vitája. Ez az első javaslat a 23 év óta érvényben lévő környezetvédelmi törvény módosítására. A szabályozás szerint az ország nagyobb figyelmet fog szentelni a károsanyag-kibocsátás ellenőrzési rendszerére, illetve a teljes károsanyag-kibocsátás mennyiségére. Kína már a kilencvenes évek végén létrehozta károsanyag-kibocsátási ellenőrzési rendszerét. A 11. és 12. ötéves tervben a károsanyag-kibocsátásra vonatkozó kötelező érvényű csökkentési célok is helyet kaptak.

Kína ezzel eleget tesz a saját maga vállalt kötelezettségnek, tehát a környezet védelme érdekében csökkenti a szén használatát, és lerakja a természet és az ember harmonikus együttélésének alapjait. A környezetvédelem útján azonban minden ember közös erőfeszítésére is szükség lesz.

20121129.indd 31 2013-1-8 14:55:23

Elhunyt külföldiek hazaszállítása

Lett légyen szó utazásról vagy munkáról, manapság már külföldiek milliói érkeznek minden évben Kínába. Nem is csoda, hogy ennyi ember közül többen is koporsóban vagy urnában hagyják csak el az országot.

Körülbelül 1500 külföldi állampolgár hal meg Kínában minden évben, mondja egy temetkezési vállalkozással foglalkozó bennfentes. Ennél az 1500-nál viszont még több az olyan kínai, akinek Kínán kívül ér véget az élete.

A statisztikai adatok mögött természetesen tragikus sorsok vannak, ugyanakkor a temetkezési vállalatok egy része számára üzleti lehetőséget jelent a külföldön elhunytak hazaszállítása. Ez az üzleti szegmens az elmúlt évtizedben az idegenforgalom bővülésével párhuzamosan folyamatosan növekedett.

Több cég is szeretne minél nagyobb piaci részesedést szerezni a külföldön elhunytak hazaszállításából. Azonban néhányan kifogásolták, hogy az állami tulajdonban lévő vállalatok monopóliumot hoztak létre, ami a laza kormányzati felügyelettel párosulva árnövekedést eredményezett.

1993-ban a kínai Országos Temetkezési Szövetség hálózatot alakított ki, temetkezési szempontból 34 részre osztották fel a nagyvárosokat, tartományokat és autonóm területeteket. A cég évente összesen 1800 külföldön elhunyt kínai állampolgár hazaszállítását bonyolítja. A Polgárügyi Minisztérium szerint ez a szám hatszoros növekedést jelent az 1990-es években tapasztaltakhoz képest.

A külföldiek halálesetének fő oka a szívroham, különösen a szívinfarktus, illetve a közlekedési balesetek, közölte a kínai Országos Temetkezési Szövetség, ugyanakkor pontos számokkal nem tudtak szolgálni az egyes halálnemekről.

Utazó holttestek

20121129.indd 32 2013-1-8 14:55:23

Csak a kínai Országos Temetkezési Szövetség által engedélyezett temetkezési vállalat foglalkozhat elhunyt külföldi állampolgárok hazaszállításával, míg a végső szót a karantén hatóságok mondják ki, ugyanis tőlük függ, hogy melyik cég szállíthatja az elhunytakat.

A Babaoshan Temetkezési Szolgáltatás az egyik első ilyen engedélyt kapott temetkezési vállalat volt, és Pekingben máig ez az egyetlen cég, amely külföldi elhunytak szállításával foglalkozhat. Mivel a Babaoshan Temetkezési Szolgáltatás hosszú távú kapcsolatokat alakított ki a követségekkel, konzulátusokkal és a nemzetközi légitársaságokkal, ezért az állami tulajdonú vállalat nemcsak a fővárosban működik, hanem egész Kínában vállalnak munkát, mondta Gao Qi, aki a cégnél a külföldi elhunytak maradványainak hazaszállításáért felelős.

Más temetkezési központok általában egy körzetben működnek, mint például a Chengdu Temetkezési Szolgáltatás, amelynek hatóköre Szecsuán tartományra terjed ki. De ha valaki Tibetből hívja őket, akkor szintén intézkedniük kell, mivel az autonóm terület nem rendelkezik ehhez engedéllyel. Általában körülbelül öt munkanappal kell számolni, hogy minden szükséges dokumentum kész legyen az elhunyt földi maradványainak repülővel történő hazaküldéséhez. Rendőrségi és igazságügyi vizsgálatokra van szükség, ha a halál oka ismeretlen. Ha egy külföldi fertőző betegségben hal meg Kínában, akkor a helyi jogszabályok szerint mindenképpen el kell hamvasztani a holttestet, és csak a hamvakat lehet elszállítani az országból. A szolgáltatások ára mindenképpen több ezer dollár, de a pontos árak tartományonként változnak.

Kantonban például a költségek körülbelül 36 000 jüant, azaz nagyjából 5700 amerikai dollárt tesznek ki. Ebben az összegben benne van a koporsó, a balzsamozás, a szükséges dokumentumok, a karanténigazolás és a vámhatóságok igazolása is, mondta a Zhi vezetéknévvel bemutatkozó férfi, aki a kantoni temetkezési vállalatnál a külföldi elhunytakkal foglalkozik.

A Pekingben működő Wilfried Verbruggen szintén elhunytak hazaszállításával foglalkozik. Mint újságírónknak elmondta, mivel hiányzik az egységes árképzési rendszer, néhány temetkezési vállalat annyit számít fel, amennyit csak akar.

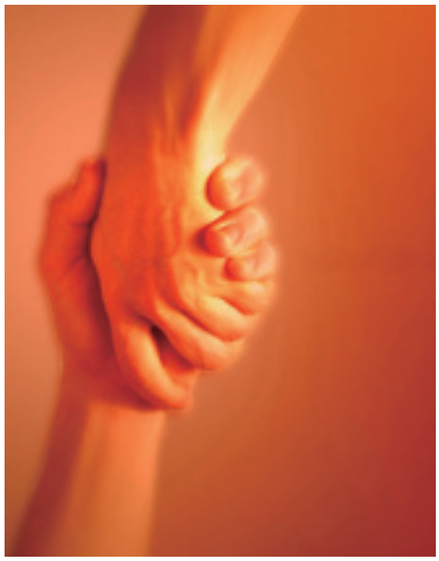
Ha egy külföldi meghal Kínában, akkor az ügyével foglalkozó temetkezési vállalat csak a koporsóért és a bebalzsamozásért 25 000 és 50 000 jüan közötti összeget számít fel. A holttest tárolásáért akár napi 800 jüant is elkérhetnek, attól függően, hogy milyen helyiséget és hűtést választott a megbízó, meséli a belga Wilfried Verbruggen, akinek Roseates nevű cége már 2004 óta foglalkozik elhunytak hazaszállításával.

Wilfried Verbruggen cége ugyan kapcsolatban áll az Országos Temetkezési Szövetséggel, de annak nem tagja. Évente körülbelül 120 elhunyt ügyeit intézik, legtöbbször Kínában elhunyt európaiakét, ugyanakkor mintegy 20 külföldön elhunyt kínai állampolgár hazaszállítását is végzi a belga cég. Verbruggen arról is beszámolt, hogy az elmúlt években egyre nőtt az igény a biztosítás nélküli amerikai egyéni ügyfelek részéről. A belga vállalkozó azt is elárulta, hogy cégénél a haszonkulcs 7500 jüan ügyenként.

Néha akár nyolc folyamatban lévő ügyük is van, munkatársai Pekingben, Sanghajban, Kantonban, Ürümcsiben és Lhászában is dolgoznak.

20121129.indd 33 2013-1-8 14:55:23

Verbruggen néhány évvel ezelőtt megállapodást írt alá az Országos Temetkezési Szövetséggel, amelynek értelmében több kínai balzsamozót képeznek ki. Arról is szó volt, hogy a szövetséggel közösen új balzsamozó központokat nyitnak Pekingben, Sanghajban és Kantonban, de később a tervből nem lett semmi, mert nem sikerült megnyerni a hatóságok támogatását. Ennek ellenére Verbruggen még mindig bízik abban, hogy üzleti vállalkozása fejlődhet Kínában.

„Az emberek meghalnak, ez ténykérdés. És ugyan a pénzügyi válság hatására csökkent a Kínában dolgozó szakemberek száma, de Kína részéről még így is sok tartalék van a turizmus fejlesztésében. Furcsa és zavarba ejtő feladat a temetkezési vállalkozóké. De nekem szükségem van az ilyesféle kihívásokra, ki akarom próbálni a lehetetlent. Olyan ez számomra, mint egy függőség. Segíteni akarok az olyan embereknek, akik szomorú helyzetbe kerültek. Bár nem tehetünk sokat, egy kis határozottság, odafigyelés és empátia azért hasznos” – mondta Wilfried Verbruggen.

Külföldön elhunyt kínaiak hazatérése

Az Országos Temetkezési Szövetség adatai szerint a temetkezési üzletágban a külföldön elhunyt kínai állampolgárok hazaszállítása nő a leggyorsabban.

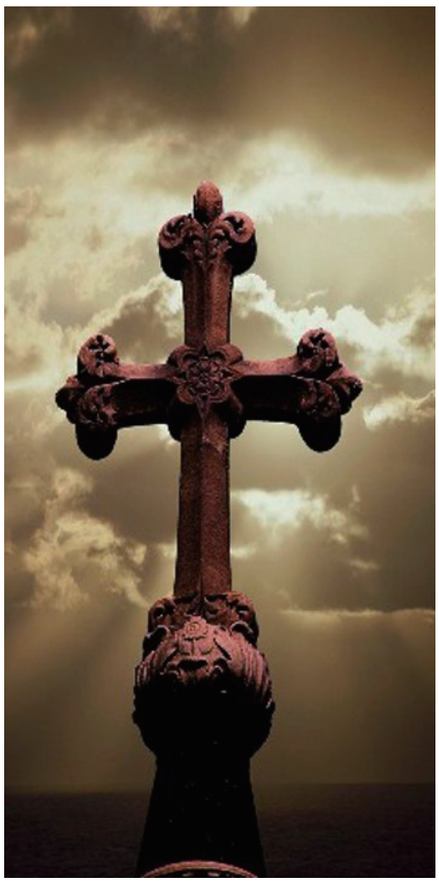
Az Országos Temetkezési Szövetség az elmúlt években több tucat olyan külföldön elhunyt kínai személy maradványait szállította haza, akik például a Kínai Vasútépítési Társaság, a Kínai Mérnöki Építőipari Társaság, vagy a Pekingi Építőipari Mérnöki Csoport valamilyen építési projektjén vettek részt.

„A külföldön elhunytak Kínába szállítása sokkal egyszerűbb, mint valaki földi maradványait Kínából külföldre szállítani. Az árak hivatalosak és sokkal olcsóbbak, mint kínai viszonylatban” – mondta Verbruggen.

Néhány kínai állampolgár olyan kedvelt turisztikai célpontokban veszti életét, mint például Thaiföld vagy Bali, és a halál oka általában fulladás. Mások viszont Szaúd-Arábiában vagy Afrikában dolgozó építőmunkások voltak.

Verbruggen arról is beszélt, hogy a kínai családok ilyen esetekben nagyon igényesek. Ha egy rokonuk külföldön meghal, akkor mennek a kínai tisztviselőkhöz panaszkodni. A családok mindenképpen szeretnék elérni, hogy az elhunytakat hazaszállítsák, és Kínában tartsák meg a temetési szertartást.

„Valószínűleg úgy érzik, hogy így törődnek igazán a rokonokkal. Úgy érzik, hogy tenniük kell valamit, nem pedig ölbe tett kézzel várni” – mondta Verbruggen, aki szerint Európában és az Egyesült Államokban sokkal gyakorlatiasabbak az ügyfelek. Ők úgy gondolkodnak, hogy akkor sem tehetnek semmit, ha elmennek Kínába, ezért ha egy rokonuk meghal külföldön, akkor az elhunyt hazavitelét teljes egészében egy ügynökségre bízzák.

20121129.indd 34 2013-1-8 14:55:23

電影 NEM KÖNNYŰ a kínai filmeknek külföldön

A kínai mozik bevétele augusztus hónapban meghaladta a 10 milliárd jüant (1,7 milliárd dollár). Ez nagyon jól hangzik, de kissé félrevezető. A hazai piac nem teljesített olyan jól, mint az importált filmek, arról nem is beszélve, hogy a kínai alkotások külföldön még rosszabbul szerepeltek.

A kínai filmipar teljesítményéről kiadott 2011-12-es beszámoló szerint 2012 első hat hónapjában az importált filmek adták a bevételek mintegy 65 százalékát, jóllehet a 10 legnézettebb filmből kilenc hollywoodi kasszasiker. A nemzetközi piacon tavaly forgalmazott 52 kínai film közül 50 koprodukcióban készült.

Liu Jia, a Kínai Film Szövetség 2011-12-es beszámolójának egyik szerzője a „Shanghai Financial News”-nak úgy nyilatkozott, hogy a külföldi filmgyártók szemében vonzó piacnak számít Kína, de a hazai piacon kívül a kínai filmek szinte alig hagynak valami nyomot. A kínai alkotásoknak nagyon nehéz dolguk van, ha külföldön is szeretnének sikert elérni. A külföldi közönség még ma is nehezen tud azonosulni a kínai filmekkel.

Shelly Kraicer a Vancouveri Nemzetközi Filmfesztivál beszerzéssel foglalkozó csoportjánál dolgozik. A „Beijing Youth Daily” című lapnak úgy nyilatkozott, hogy a torontói kínai negyedben működtek olyan mozik, amelyek kizárólag kínai filmeket vetítettek. De ezek mára teljesen eltűntek.

A kínai kultúra nemzetközi megismertetésével foglalkozó akadémia (AICCC) és a Huaxia Filmforgalmazó vállalat idén júniusban adta ki a kínai filmek 2011-es külföldi teljesítményéről szóló éves beszámolót. A dokumentum szerint a kínai filmipar külföldi bevétele körülbelül 2 milliárd jüan volt, ami 43 százalékos visszaesés az azt megelőző évihez képest.

A jelentés kilenc országban – köztük az Egyesült Államokban, Kanadában, Nagy-Britanniában, Franciaországban és Németországban – végzett felmérés eredményein alapul. A leglátogatottabb külföldi mozik csak nagyon kevés kínai filmet vetítettek – derül ki a dokumentumból. A külföldi közönség 55 százaléka videón vagy DVD-n nézett kínai filmeket, míg 32 százalékuk abban az évben egyáltalán nem látott kínai alkotást.

A beszámolóból az is kiderül, hogy a külföldi közönség több mint egyharmada semmit sem tud a kínai filmekről.

Huang Huilin, az akadémia igazgatója elmondta, hogy a kínai a második legnagyobb gazdaság a világon. De a kínai filmek még ma is nagyon elhanyagolható szerepet játszanak a világ kulturális piacán. Kína kulturális fejlődése nem tudja tartani a lépést a gazdaság teljesít-

20121129.indd 35 2013-1-8 14:55:24

ményének sebességével.
A „Veszedelmes viszonyok” című film kínai változatát idén mutatták be a Torontói Nemzetközi Filmfesztiválon. A film vetítési jogát eddig kilenc ország vásárolta meg. Sokak szerint Zhang Ziyi, a női főszereplő miatt mutatkozik az átlagnál nagyobb érdeklődés a film iránt. A filmipar berkein belül viszont a „globális történetnek” tulajdonítják a sikert.
A „Veszedelmes viszonyok” című francia regény filmes adaptációját 1988-ban mutatták be az amerikai Stephen Frears rendezésében. A klasszikus alkotásként számon tartott filmet azóta többször is átdolgozták. A kínai változatot „A háború virágai” (The Flowers of War) forgatókönyvírója, Yan Geling írta, és a délkoreai Hur Jin-ho rendezte, aki romantikus stílusáról vált híressé többek között olyan filmek kapcsán, mint az „Egy szép tavaszi nap” (One Fine Spring Day).

Huang szerint ahhoz, hogy a külföldi piacon megváltozhasson a kínai filmek megítélése, nagyobb promócióra, hírverésre és marketingre van szükség.
Gu Guoqing, a Huaxia Filmforgalmazó vállalat elnöke a „China Youth Daily” című lapnak úgy fogalmazott, hogy a kínai filmek promótálása nem csupán néhány filmfesztiválon való megjelenésre kellene hogy korlátozódjon. Hosszú távú hírverést és marketinget kell kidolgozni, hangsúlyozta.
Mindeközben kínai szakértők a hazai filmipar védelmében hozott megszorítások feloldását kérik. A szabályozás limitálja a nyáron importálható külföldi filmek számát.
Néhány külföldi kasszasiker augusztusban került volna a kínai mozikba, ám a bemutatók végül elmaradtak. A mozifilmek esetében augusztus hónap jelenti a főszezont.
Az augusztusban Kínában bemutatásra került 30 film közül csupán hat alkotás külföldi, közölték. Ezek között három amerikai, kettő francia és egy thai film szerepelt.
A három hollywoodi film közül csupán „A csodálatos Pókember” bemutatását előzte meg nagy várakozás Kínában, amelynek világpremierje június 29-e hétvégéjén volt. A másik két filmet 2011 első felében mutatták be az Egyesült Államokban.
Eredetileg több más hollywoodi produkció kínai premierjét tervezeték augusztusban, de ezek végül nem szerepeltek a programban. Ezek között volt „A sötét lovag – Felemelkedés” és az „Alkonyat – Hajnalhasadás”.
A két film bemutatójára egészen a nyári szünidő végig, augusztus 30-ig kellett várnia a kínai közönségnek.
Nincs olyan írásos törvény, amely limitálná a nyár idején importálható külföldi filmek számát, de ez a szabályozás így is évek óta gyakorlat.
Gao Jun, a pekingi Shengshi Huarui Film Befektetési és Menedzsment Vállalat ügyvezető igazgatója és a filmszínházakat üzemeltető Új Film Szövetség korábbi helyettes ügyvezető igazgatója a bemutatók elhalasztásának következményeire hívta fel a figyelmet.
„Attól tartok, hogy a megszorítások rossz hatással lesznek a fogyasztásra a filmpiacon, jóllehet a hazai gyártású filmek így nagyobb szeletet hasíthatnak ki a jegyeladásból” – mondta.
Chen Shaofeng, a Peking Egyetem kulturális

20121129.indd 36 2013-1-8 14:55:25

iparágak intézetének helyettes dékánja is úgy nyilatkozott, hogy a külföldi filmek importjának nem hivatalos korlátozása a nyári hónapokban önkéntelenül is rossz hatással van a kínai filmiparra.

„Minél több hazai filmet védünk, annál jelentősebb lesz a piacon realizált alacsony jegybevétel. Persze arra is szükség van, hogy bizonyos mértékben óvjuk az ilyen filmeket” – mondta.

A Kínai Film Vállalatcsoport Kína legnagyobb állami filmes konglomerátuma, és azon két vállalat egyike, amely a külföldi filmek forgalmazásáért felelős. Jiang Defu, a vállalatcsoport szóvivője kifejtette, hogy mielőtt egy importált filmet bemutatnának, „egy sor eljáráson kell keresztülmennie különböző osztályok és más köztes felek részvételével”.

„Egyértelmű, hogy nem egyetlen intézmény, mint például a Kínai Film Vállalatcsoport dönt az egész ügyben” – tette hozzá.

Az idei év első felében a több mint 100 hazai gyártású film kevesebb, mint 3 milliárd jüan (470 millió dollár) bevételt realizált. Ugyanebben az időszakban a 38 importált film közel 5 milliárd jüant hozott, amely összeg az ország teljes jegybevételének 65 százalékát tette ki, állítja egy mozifilmekkel foglalkozó weboldal, az m1905.com.

Júliusban hoztak némi eredményt a hazai alkotásokat védő intézkedések. Az egyik film, amely jól járt a szabályozással a „Painted Skin: The Resurrection” volt, amely július 27-ig több mint 700 millió jüanos bevételt hozott a jegyeladásból, többet, mint bármelyik kínai nyelvű film ebben a hónapban.

Az augusztusban bemutatásra került kínai alkotások közepes vagy alacsony költségvetésű filmek.

Chen hozzátette, hogy a hazai filmgyártóknak kevés pénzük van a marketingre és a promócióra, így rövidebb a filmjeik kifutási ideje a külföldieknél.

Elemzők szerint hiba lenne szigorítani a hollywoodi filmek importját. A hazai ipar nem lehet sikeres jelentős közönségtámogatás nélkül, tették hozzá.

20121129.indd 37 2013-1-8 14:55:26

Nyugodjunk békében

A fogyatékkal élő Wang Wenquan Hebei tartományban, Cangzhouban lakott feleségével. Egy napon közölte vele, fel szeretné ajánlani szerveit, hogy halála után felhasználhassák azokat, de felesége ellenezte ezt. Sőt válással fenyegetőzött.

„Kezdetben azt gondoltam, nem elfogadható dolog, hogy miután meghaltál, a doktorok kezére kerüljön a tested. Bele sem tudtam gondolni” – mondta Dai, a feleség.

Azonban amikor férje 2009 karácsonyán szívrohamban meghalt, Dai meggondolta magát. 2010-ben önkéntes munkát vállalt a szervadományozás ügyét népszerűsítő szervezetben.

„Férjem halála után átvettem a munkáját, és a Zhanghua Zöld Otthonban segítettem a fogyatékkal élőket és a betegeket. Sokan közülük úgy döntöttek, hogy felajánlják szerveiket, mondván, segíteni szeretnének az embereken. Ha ők nem félnek ettől, akkor nekem miért kellene?” – magyarázta.

A Zhanghua Zöld Otthon nevű szervezet a fogyatékosok és súlyosan beteg emberek támogatása mellett kötelezte el magát, segít a kapcsolattartásban és egymás megsegítésében Cangzhouban. A szervezet akkor kapott nagyobb figyelmet, amikor kiderült, hogy tagjaik gyakran ajánlják fel testüket, nem törődve az ezt övező társadalmi előítélettel.

„Meg kell becsülnünk az életet. Habár egyszerű emberek vagyunk, szeretnénk segíteni, hogy felajánlásunkkal is hangsúlyozzuk az élet értékét. A szervadományozás határozott döntésünk volt, miután átgondoltuk, hogy miben áll az élet. Ezzel hozzá tudunk járulni az orvostudományhoz” – mondta Wen Ge, a szervezet vezetője.

70 tagjukból 22-en ajánlották fel testüket, ezzel a Zhanghua Zöld Otthon élen jár a kínai társadalmi szervezetek körében.

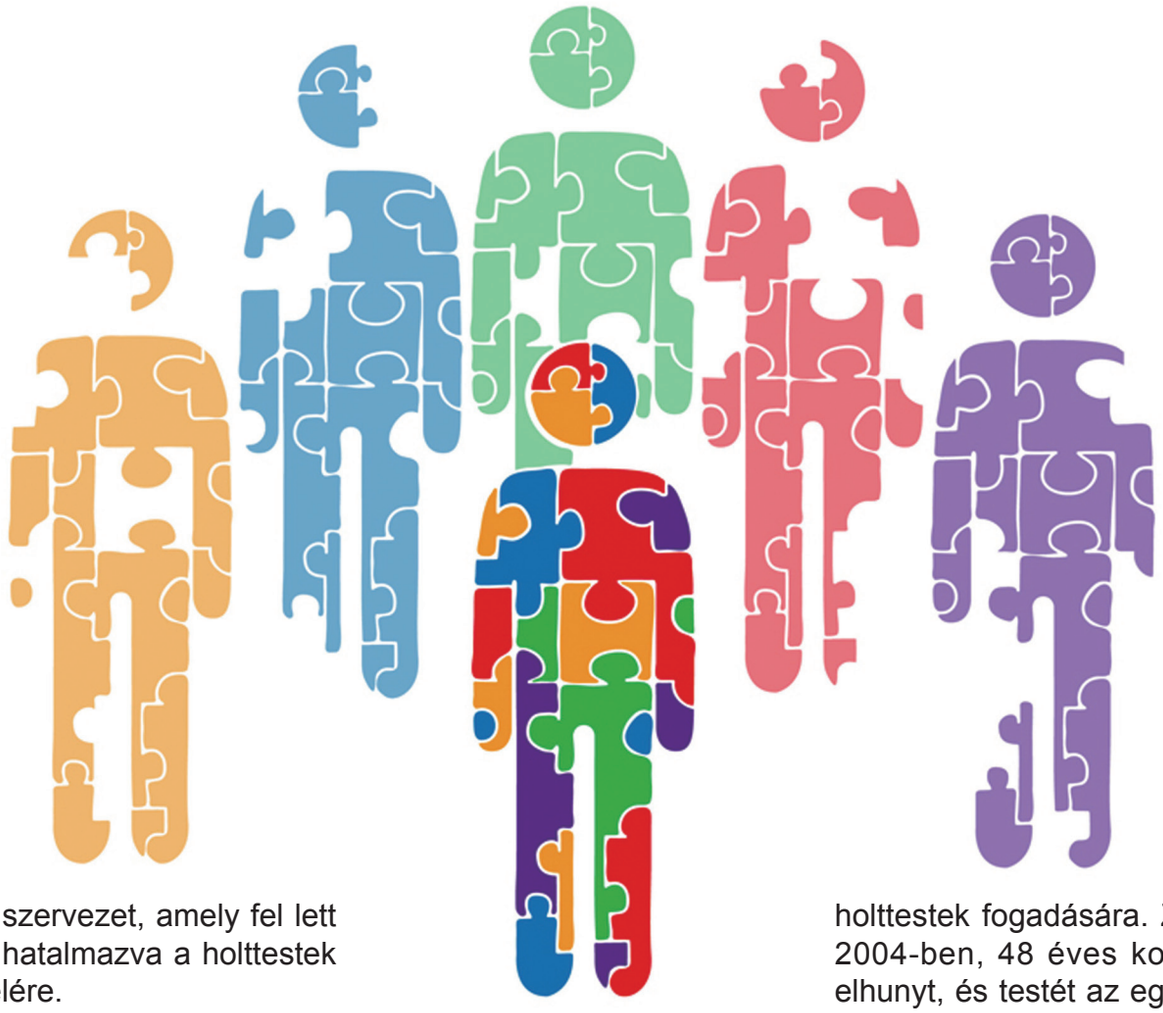
Kína az elmúlt időszakban vizsgálta annak lehetőségét, hogy miként ösztönözhetné az embereket a felajánlásra. Pekingben, Sanghajban és más városokban néhány éve emlékparkokat nyitottak a testdonorok tiszteletére.

Cangzhouban éppúgy, mint Pekingben, Sanghajban és Kantonban, a testdonorság nem terjedt el széles körben. Az 1980-as évek óta Kínában 50 000 önkéntes regisztrált és ajánlotta fel testét, de közülük nem minden elhalálozott teste került orvostudományi felhasználásra.

„Számos donortól nem tudtuk megkapni a testét, mert rokonaik nem értesítettek bennünket a haláluk után” – mondta Yu Enhua, a Kínai Anatómiai Tudományok Társaságának elnöke a Beijing Timesnak.

Abban az időben Kínában a testdonorság mint olyan szinte ismeretlen volt. Nem voltak törvények vagy szabályok a testdonorságról, és nem volt

20121129.indd 38 2013-1-8 14:55:26

olyan szervezet, amely fel lett volna hatalmazva a holttestek átvételére.

Zhang Hua, a szervezet alapítója saját testének az orvostudomány részére történő felajánlásával kezdte népszerűsíteni az ügyet. 2002-ben vesebetegek közreműködésével felállított egy szövetséget. Maga is ebben a betegségben szenvedett. Telefonos lelki segélyszolgálatot indított a halálos betegeknek és fájdalommal élőknek.

Zhang Hua levelet írt a tartományi párttitkárnak, Bai Kemingnek, és a segítségét kérte a holttesteket fogadó szervezetek alapításához.

Így fogalmazott: „Nem pénzért vagy segítségért folyamodok Önhöz. El szeretném mondani, hogy van néhány ember, akinek nehéz a sorsa, de nem veszítették el reményüket az életre. Csak annyit szeretnének, hogy hozzájárulhassanak a közösséghez azzal, hogy felajánlják testüket az orvostudomány számára a betegségek elleni harc jegyében.”

Zhang Hua egészsége egyre romlott, és a levelet egy intenzív kemoterápiás kezelés alatt írta. Kérelmére 2003 májusában kapott választ, amikor a Hebei Orvostudományi Egyetemet jelölték ki a holttestek fogadására. Zhang 2004-ben, 48 éves korában elhunyt, és testét az egyetem vette át.

„Életét ennek az ügynek szentelte, és elmondta nekem, hogy megbánás nélkül fog meghalni” – mondta Wen Ge.

Miután Zhang meghalt Wen vette át a szervezet vezetését, de rá kellett jönnie, hogy az addigi sikereket nagyrészt Zhangnak köszönhették.

„Zhang Hua médiaszemélyiség volt, akit széles körben elismertek, és nagy médiafigyelmet kapott. Halála után az emberek visszavonták támogatásukat, és nem vettek többé tudomást rólunk” – mondta Wen Ge.

20121129.indd 39 2013-1-8 14:55:27

A Zhanghua Zöld Otthonnak felajánlott irodát a helyi hatóságok visszavették, és a tagság a felére csökkent.
Bár egy ideig depresszió gyötörte, Wen Ge végül új erőre kapott, és eltökélten dolgozott Zhang Hua céljainak megvalósításán.
Robogójával járta a várost, hogy tagokat toborozzon, otthonokban nővéreket és árvákat látogatott, adománygyűjtő eseményeket szervezett a súlyos betegek részére, és még börtönlakókkal is találkozott.
2006 májusában Wen Ge gyűjtést szervezett, hogy 10 társával megmászhassa a Taihegyet. A csoport tagjai közül többen fizikai fogyatékkal élők, és még soha sem hagyták el szülőföldjüket.
A szokásos egy óra helyett számukra négy órát vett igénybe a hegy megmászása, de ez a közös vállalkozás megerősítette elhatározásukat, hogy továbbvigyék Zhang Hua ügyét. 2011 szeptemberében Wen Ge kampányt indított, hogy testdonorokat gyűjtsön, de csak öt ember jelentkezett.
Zhang Hua és Wen Ge sikerei ellenére továbbra is nagy nehézséget jelent az emberek meggyőzése a testdonorság előnyeiről.
„Sok tagunknak fenntartásai vannak a testdonorsággal szemben, mivel nyugtalanítja őket, hogy nem szabályozza törvény ezt a tevékenységet. Aggódnak, hogy testüket nem megfelelő módon fogják felhasználni” – mondta Wen Ge.
Kína 2007-ben megtiltotta a szervekkel történő illegális kereskedést, de ez csak a probléma egy részét oldotta meg.
A testdonorság szerepet játszik az orvosi képzésben, és lehetővé teszi az orvosok számára, hogy tovább kutassák az emberi anatómiát és a betegségek széles körét. Ezen nyilvánvaló hasznok ellenére a tájékozatlanság miatt tartózkodóak az emberek.
„Nem akarunk vitákat szítani a donorok és családjaik között. A lehetséges felajánlókat arra kérjük, hogy előzetesen szerezzék meg családjuk beleegyezését.”
Egy 70 éves tüdőrákos beteg, a szervezet tagja megtagadta a felajánlási nyilatkozat aláírását, miután erős ellenállásba ütközött gyermekei részéről, akik aggódnak, hogy azt a bélyeget sütik rájuk, hogy nem tisztelik édesanyjukat.”
Wen Ge Zhang Hua példáján keresztül próbálta eloszlatni a kételyeket. Ugyanakkor a kórházak nem engednek részletes betekintést a hozzátartozók részére, hogy miként használják fel rokonuk testét.
Wen Ge a helyi hatóságok segítségét próbálja kérni, hogy emlékparkot állítsanak azok számára, akik dacoltak a hagyományokkal, és orvostudományi célokra ajánlották fel a testüket.

20121129.indd 40 2013-1-8 14:55:27

Zakatol a luxusvonat

Catherine Price „101 Places Not To See Before You Die”, azaz „101 hely, amit nem kell látnod, mielőtt meghalsz” című könyvében az egyik fejezet címe: „Éjszaka a vonaton Kínában az első menstruációd első napján” (An Overnight Train in China on the First Day of Your First Period). Ebben az írónő 1991-es kínai vonatútjának élményeit örökíti meg. A nyugati színvonalú szolgáltatásokhoz szokott, akkor még kamaszlány írónőt horrorisztikus élmények fogadták az akkori kínai vonatokon.

Kína vasúthálózatát tartják az egyik legnagyobbnak és legforgalmasabbnak a világon. Ez aligha lehet meglepő, elég csak a térképre pillantani. Az ország hatalmas mérete, a Kínában található rettentő távolságok miatt rendkívül nagy szükség volt és van most is a vasúti közlekedésre. Ezek után talán többeknek meglepetést okoz, de mégsem vasúton utaznak a legtöbben Kínában. A közúti forgalom ugyanis még a vasutakét is felülmúlja az országban. De természetesen ebben sincs semmi meglepő, hiszen a világ legnépesebb országáról van szó, ahol a legnagyobb ünnepeken százmilliók kelnek útra, és ekkora embertömeget bizony még a legfejlettebb, legsűrűbb vasúthálózat sem lenne képes egyedül kiszolgálni. Kínában ráadásul elképzelhetetlen az az indiai, pakisztáni és bangladesi vonatokon tapasztalható zsúfoltság, amikor nemhogy a vonat belsejében foglalt minden talpalatnyi hely, hanem a vonat tetején, sőt még az oldalán is fürtökben lógnak az utasok. A kínai Vasútügyi Minisztérium ilyesmit sohasem engedne meg, és ugyan az azért elképzelhetetlen, ami Japánban megtörtént, hogy néhány perces késés miatt lemond a közlekedési miniszter, abból azonban már Kínában is

20121129.indd 41 2013-1-8 14:55:28

botrány lett, amikor a helyi újságokban olyan fénykép jelent meg, amelyen az látható, hogy az utasok a vonat ablakán másznak be.
Ugyanakkor jó hír az utazóknak, hogy a kínai Vasútügyi Minisztérium által működtetett hatalmas vasúthálózat hatékony, kényelmes, és viszonylag olcsó is. Utazási és idegenforgalmi szakértők azt mondják, hogy mivel a kínai légi közlekedés hírneve néhány alkalommal csorbát szenvedett, a vasút egyre több ember számára válik a legfontosabb utazási eszköz-

zé. Ennek eredményeképpen a hálókocsis szolgáltatások különösen jól fejlődnek.
Ez érthető is, hiszen van abban valami különleges, ha egy éjszakát töltünk el a vonaton. Nem is beszélve arról, ha két hetet.
Lehet, hogy ez a különlegesség a motor szelíd, ringató ritmusa, amelyre olyan kitűnően lehet aludni, de lehet annak a gondolata is, hogy az egyik helyen elalszunk, és egy teljesen más helyen, más természeti környezetben, sőt más időjárási viszonyok között ébredünk fel.
De sokakat az a gondtalanság is vonatutazásra csábít, hogy ha egyszer már fenn vannak a vonaton, akkor csak egyszerűen ledobják a csomagjukat, felfekszenek a fekhelyükre, ellazulnak, kikapcsolják a hétköznapokon leterhelt idegrendszerüket, és nem törődnek semmi mással, csak magával az utazással.
Hou Guanyue a Kínai Ifjúsági Utazási Irodánál (China Youth Travel Service) a vasúti utazások felelőse, és mint ilyen, kitűnően ismeri az egész ország vasúthálózatát és a vonatok szolgáltatásait.
Hou Guanyue szerint ma már olyan magas színvonalú hálókocsikat is üzemeltetnek Kínában, hogy az utasok inkább mozgó szállodában érzik magukat, semmint vonaton. A kínai vasút ugyanis felismerte, hogy a vonatokat sokan nemcsak egynapos utazásra szeretnék használni, hanem sok turista dönt úgy, hogy a vonatot választja a szabadság eltöltésének helyszínéül.
„Az utazás lehet nagyon fárasztó és stresszes is, ha például buszra vagy repülőre szállunk, akkor általában ez a helyzet. Ráadásul külön kell gondoskodnunk a szálláshelyünkről. Hát miért ne lehetne a kettőt, az utazást és a szállást kombinálni. Ha vonatra szállunk, akkor egyszerre oldottuk meg a szállás és az utazás problémáját is” – magyarázta Hou Guanyue.
„Korábban a vonat is csak a sok utazási eszköz egyike volt, amelyekkel A pontból eljuthattunk B pontba. De a mai kínai hálókocsis vonatok hol vannak már ettől. Ezeken a vonatokon már olyan berendezéseket, kényelmi felszereléseket találunk, hogy jó néhány szálloda is megirigyelhetné. Az ilyen vonatokon

20121129.indd 42 2013-1-8 14:55:28

öröm az utazás és ragyogó lehetőség a kikapcsolódásra. És azt se feledjük el, hogy mindezt a szolgáltatást nagyon méltányos áron kapja meg az utazó” – érvelt Hou Guanyue a hálókocsis vonattal történő utazás mellett.

Illetve olyan nagyon érvelnie nem is kell, hiszen mint elmondta, a vonattal utazás egyik napról a másikra rendkívül népszerű lett, különösen a nyugdíjasok között, akik számára a repülőgépek már túl nagy megpróbáltatást jelentenek.

„A vonaton sokkal több idő van az utazást élvezni, mint a repülőgépen. Annyi éven át hallottuk, hogy a légi közlekedés már megint olcsóbbá vált, mégis a vonattal történő utazás népszerűsége emelkedik” – mondta Hou Guanyue a China Daily riporterének.

„Ezek a különleges hálókocsis vonatok az ország legszebb turisztikai látványosságai közé kerültek. Ami teljesen érthető, hiszen a közlekedés nem probléma, ráadásul időt és pénzt lehet velük megtakarítani. Ki ne szeretné mindezt együtt?” – tette fel a költői kérdést Hou Guanyue.

A jegyárak a választott szolgáltatásoktól, valamint a mozgó hotelben eltöltött időtől függően változóak.

Általánosságban azonban elmondható, hogy négyféle vonatjeggyel lehet Kínában utazni, így az árak megfelelnek mindenki pénztárcájának.

A luxust a „puha” vagy első osztályú hálóhely (soft sleeper) jelenti. Egy tágas kupéban négy fekvőhely, két felső és két alsó ágy van. Az előbbieket felhajtva nappali használatra két kanapé marad. Ágynemű, az asztalon abrosz és melegvizes termosz várja az utasokat az első osztályon, ahol az ajtók is zárhatók, és elegánsan öltözött kísérők vigyáznak minden kocsira. Egyes vonatokon televíziók, illetve a laptopok és a mobiltelefonok számára konnektorok is vannak.

Egy kategóriával lejjebb található a „kemény” vagy másodosztályú hálóhely (hard sleeper). A kínai és az annak nyomán készült angol, illetve magyar elnevezés ne tévesszen meg senkit, hiszen nem kemények a fekhelyek, ezért is találóbb a másodosztályú hálóhely magyarítás. Mindkét elnevezés egyterű, széles folyosójú kocsikat takar. Az egyik oldalon 6 fekvőhely van: felső, középső és alsó. Itt is

20121129.indd 43 2013-1-8 14:55:28

alapszolgáltatás az ágynemű.

A kínai vonatokon a két alsó jegykategória a puha vagy első osztályú ülőhely és a kemény vagy másodosztályú ülőhely.

És akkor nézzük az árakat: egy hatnapos út első osztályú hálóhelyen mintegy 4000 jüan (633 amerikai dollár) fejenként. Vannak azonban olyan luxus hálóhelyek is, amelyekért ugyanezen az úton akár 10 000 jüant is kell fizetni.

Hou Kínai Ifjúsági Utazási Irodája több utazási csomagot is ajánl a hálókocsis turistáknak, köztük a Changbai-hegyi utat az északkelet-kínai tartományokba és a selyemút menti utazást az ország délkeleti részén.

„Ezeknek az utazásoknak a lényege, hogy a turisták nap közben idegenforgalmi nevezetességeket néznek meg, az éjszakát pedig utazással töltik, akkor jutnak el a következő állomásra, ahol nappal már kezdhetik is a városnézést, vagy amihez kedvük van az új helyen” – mondta Hou Guanyue.

A hálókocsis vonatok általában 10 kocsiból állnak, és étkezést is kínálnak. Ugyanakkor bár luxusvonatokról van szó, mégis lassabban közlekednek, mint az általános utasszállító vonatok.

Hou arról is beszél, hogy egyes esetekben, más különleges utazási szolgáltatásokat is ajánlanak, például olyanokat, amelyeknél orvosi személyzet is utazik a vonaton.

Még egy előnyét érdemes megemlíteni a mozgó hotelen történő utazásnak. Kína egyes területein, így például Gansu és Qinghai tartományban a helyi szállodai elhelyezés nem mindenki számára kielégítő. A hálókocsis vonatokon ugyanakkor garantált a komfort.

Az utazók számára az sem elhanyagolható szempont, hogy nem kell aggódni a nehéz poggyásszukért. Tudják, hogy ha a vonaton hagyják őket, akkor az utazási iroda emberei vigyáznak rájuk.

Catherine Price bevezetőben említett írásának van egy utóirata is. Ebben az írónő arról számol be, hogy 2002 nyarán ismét Kínában járt, és boldogan tapasztalta, hogy a kínai vonatok minősége jelentősen javult. Pedig akkor még nem is utazhatott a fentebb bemutatott mozgó hoteleken, amelyek már, gondoljunk csak a vonaton utazó egészségügyi személyzetre, nyugodtan ajánlhatók az első menstruáció első vagy akár az utolsó menstruáció utolsó napjára is.

20121129.indd 44 2013-1-8 14:55:29

2013. Holdújév Fesztivál

2013. február 10. Millenáris Park - Budapest

oroszlántánc, harcművészeti bemutatók, 2013 Holdújév Kupa Kungfu Verseny, interaktív közönségprogramok kínai orvosok közreműködésével keleti orvosi állapotfelmérések és tanácsadás, Zhang Wei kalligráfus mester a Nagyszínpadon zenei produkciók, bemutatók, hazánkban élő keletiek népművészeti programjai, játék Díszvendég: **GUANG XI AKROBATIKUS TÁRSULAT** rendhagyó show az esti Gálán. **A Fesztivál ingyenes!**

匈牙利书法网
Kínai Kalligráfia és Festészet Iskola

TCM
Central European TCM Association

Antall József Tudásközpont

Rizspalánta Óvoda

BUDAPEST CORVINUS EGYETEM

Szegedi Tudományegyetem
Konfuciusz Intézet
塞格德大学孔子学院

CRI CIBN

Kínai Nemzetközi Rádió Magyar Nyelvű Adások
Shijingshanlu Str.16A Peking 100040 CHINA

http://hungarian.cri.cn

A projekt az Európai Unió **Európai Integrációs Alapjának** támogatásával valósul meg.

20121129.indd 45 2013-1-8 14:55:30